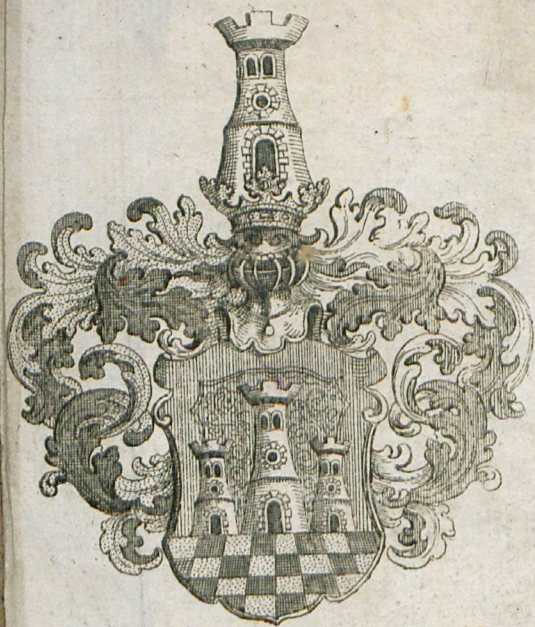

Cl

763.2

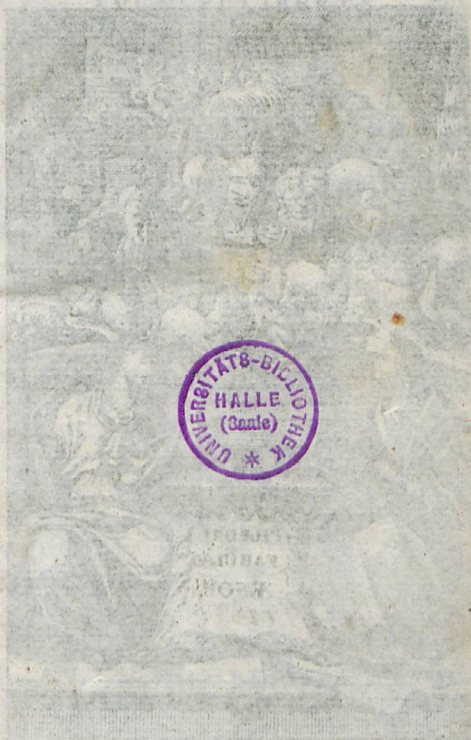
Jac. Kadele

mon. 17
H. J. L. Gumm
180A.

A

PHAEDRI

PH A E D R I
A V G V S T I L I B E R T I
F A B V L A R V M
A E S O P I A R V M
L I B R I V .

E T
N O V A R V M F A B V L A R V M
A P P E N D I X .

E R E C E N S I O N E
P E T R I B V R M A N N I .

E D I T I O S E C V N D A .

N O R I M B E R G A E
E X O F F I C I N A L I B R A R I A R I E G E L I A N A

1 7 7 8 .

P H A E D R I

AVGVSTI LIBERTI

FABVLARVM

AESOPARVM

LIBRI V.

NOVARVM FABVLARVM

APPENDIX

EDITIO SECVNDA.

WORMBERRGAR

1788 8 27 29

PHAEDRI
AVG. LIBERTI
FABVLARVM
AESOPIARVM
LIBER PRIMVS.

PROLOGVS.

AESOPVS auctor quam materiam re-
perit,

Hanc ego polui versibus fenariis.

Duplex libelli dos est; quod risum mouet;

Et quod prudenti vitam consilio monet.

Calumniari si quis autem voluerit,

Quod arbores loquantur, non tantum fe-

rae:
Fictis iocari nos meminerit fabulis.

FAB. I.

LVPVS ET AGNVS.

Ad riuum eundem lupus et agnus vene-
rant

Siti compulsi ; superior stabat lupus.
Longeque inferior agnus : tunc fauce im-
proba

Latro incitatus iurgii causam intulit.

- 5 Cur , inquit , turbulentam fecisti mihi
Istam bibenti ? Laniger contra , timens :
Qui possum , quaeso , facere , quod que-
reris , lupe ?

A te decurrit ad meos haustus liquor.

Repulsus ille veritatis viribus ,

- 10 Ante hos sex menses male , ait , dixisti
mihi.

Respondit agnus : equidem natus non
eram.

Pater hercule tuus , inquit , maledixit mihi.

Atque ita correptum lacerat iniusta nece.

Haec propter illos scripta est homines
fabula ,

- 15 Qui fictis causis innocentes opprimunt.

FAB. II.

RANAE REGEM PETENTES.

Athenae quum florent aequis legibus,
Procax libertas ciuitatem miscuit ,

Fre-

Frenumque soluit pristinum licentia. ¹⁰
 Hinc conspiratis factionum partibus,
 Arcem tyrannus occupat Pisistratus.
 Cum tristem seruitutem flerent Attici:
 Non quia crudelis ille; sed quoniam graue
 Omne infuetis onus, et coepissent queri:
 Aesopus talem tum fabellam retulit.

Ranae, vagantes liberis paludibus,
 Clamore magno regem petiere a Ioue,
 Qui dissolutos mores vi compeferet.
 Pater deorum risit; atque illis dedit
 Paruum sigillum, missum quod subito

Motu sonoque terruit pauidum genus. ¹⁵
 Hocmersum limo cum iaceret diutius,
 Forte una tacite profert e stagno caput,
 Et, explorato rege, cunctas euocat.
 Illae, timore posito, certatim adnatant,
 Lignumque supra turba petulans insilit.
 Quod cum inquinassent omni contumelia,
 Alium rogantes regem misere ad Iouem,
 Inutilis quoniam esset, qui fuerat datus.

Tum misit illis hydrum, qui dente aspero
 Corripere coepit singulas: frustra necem ²⁵
 Fugitant inertes, vocem praeccludit me-

Furtim igitur dant Mercurio mandata ad

Adlicitis ut succurrat. Tunc contra deus,
 Quia

Quia noluitis vestrum ferre, inquit, bo-
 num,
 50 Malum perferte. Vos quoque, o ciues,
 ait,
 Hoc sustinete, malus ne veniat malum.

FAB. III.

GRACVLVS SVPERBVS ET
 PAVO.

Ne gloriari libeat alienis bonis,
 Suoque potius habitu vitam degere,
 Aesopus nobis hoc exemplum prodidit.
 Tumens inani graculus superbia
 5 Pennas, pavoni quae deciderant, sustu-
 lit,
 Seque exornavit: deinde, contemnens
 suos,
 Formoso se pavonum immiscuit gregi.
 Illi impudenti pennas eripiunt aui,
 Fugantque rostris. Male mulctatus gra-
 culus
 10 Redire moerens coepit ad proprium ge-
 nus:
 A quo repulsus tristem sustinuit notam.
 Tum quidam ex illis, quos prius despe-
 xerat:
 Contentus nostris si fuisses sedibus,
 Et, quod natura dederat, voluisses pati,
 Nec

Nec illam expertus esses contumeliam, 35
 Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

FAB. IV.

CANIS PER FLUVIUM CAR- NEM FERENS.

Amittit merito proprium, qui alienum
 appetit.

Canis per flumen, carnem dum ferret,
 natans,

Lympharum in speculo vidit simulacrum
 suum:

Aliamque praedam ab alio ferri putans,

Eripere voluit. Verum decepta auiditas, 5

Et, quem tenebat ore, demittit cibum,

Nec, quem petebat, adeo potuit attingere.

FAB. V.

VACCA ET CAPELLA, OVIS ET LEO.

Nunquam est fidelis cum potente fo-
 cietas.

Testatur haec fabella propositum meum.

Vacca et capella, et patiens ovis in-
 iuriae

Socii fuere cum leone in saltibus.

5 Hi quum cepissent ceruum vasti corporis,
 Sic est locutus, partibus factis, leo:
 Ego primam tollo, nominor quia leo,
 Secundam, quia sum fortis, tribuetis
 mihi:

Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia:
 10 Malo afficietur, si quis quartam tetigerit.
 Sic totam praedam sola improbitas abstu-
 lit.

FAB. VI.

RANAE AD SOLEM.

Vicini furis celebres vidit nuptias
 Aesopus, et continuo narrare incipit.
 Vxorem quondam Solem velle ducere
 Clamorem ranae sustulere ad sidera.
 5 Conuicio permotus quaerit Iupiter
 Causam querelae: quaedam tum stagni
 incola,
 Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus,
 Cogitque miseras arida sede emori.
 Quidnam futurum est, si crearit liberos?

FAB. VII.

VVLPIŒ AD PERSONAM
 TRAGICAM.

Personam tragicam forte vulpis vide-
 rat:

O quanta species, inquit, cerebrum non
habet!

Hoc illis dictum est, quibus honorem
et gloriam

Fortuna tribuit, sensum communem ab-
stulit.

FAB. VIII.

LUPVS ET GRVIS.

Qui pretium meriti ab improbis desi-
derat,

Bis peccat: primum quoniam indignos
adiuuat;

Impune abire deinde quia iam non potest.

Os deuoratum fauce cum haereret lupi,

Magno dolore victus, coepit singulos. 5

Illicere pretio, ut illud extraherent ma-
lum.

Tandem persuasa est iureiurando gruis,

Gulacque credens colli longitudinem,

Periculosam fecit medicinam lupo.

Pro quo cum pactum flagitaret praemium: 10

Ingrata es, inquit, ore quae nostro caput

Incoluere abstuleris, et mercedem postu-
las.

FAB. IX.

PASSER ET LEVVS.

Sibi non cauere, et aliis consilium dare,
Stultum esse, paucis ostendamus versibus.

A 5

Op-

12 PHAEDRI FABVLARVM

- Oppressum ab aquila, fletus edentem
Leporem obiurgabat passer. Vbi perni-
citas
5 Nota, inquit, illa est? quid ita cessarunt
pedes?
Dum loquitur, ipsum accipiter nec opi-
num rapit,
Questuque vano clamitantem interfecit.
Lepus semiahimus, mortis in solatio:
Qui modo securus nostram irridebas mala,
10 Simili querela fata deploras tua.

FAB. X.

LVPVS ET VVLPIS IVDICE
SIMIO,

- Quienique turpi fraude semel innotuit,
Etiam si verum dicit, amittit fidem.
10 Hoc attestatur breuis Aesopi fabula.
Lupus arguebat vulpem furti crimine:
5 Negabat illa, se esse culpae proximam.
Tunc iudex inter illos sedit simius.
Vterque causam eum perorassent suam,
Dixisse fertur simius sententiam:
Tu non videris perdidisse, quod petis;
10 Te credo surripuisse, quod pulchre negas.

FAB.

FAB. XI.

ASINVS ET LEO VENAN-
TES.

Virtutis expers, verbis iactans gloriam,
Ignotos fallit; notis est derisus.

Venari, a fello comite, quum veller leo,
Contexit illum frutice, et admonuit simul,
Ut insueta voce terreret feras,
Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus 5
Clamorem subito totis tollit viribus,
Nouoque turbat bestias miraculo.

Quae dum pauentes exitus notos petunt,
Leonis affliguntur horrendo impetu. 10
Qui, postquam caede fessus est, asinum

Iubetque vocem premere. Tunc ille in-

Qualis videtur opera tibi vocis meae?

Insignis, inquit, sic, ut, nisi nossem tuum
Animum genusque, simili fugissem metu. 15

FAB. XII.

CERVVS AD FONTEM.

Laudatis utiliora, quae contemseris,
Saepè inueniri, haec exierit narratio.

Ad fontem cervus, quum bibisset, restitit,
Et in liquore vidit effigiem suam.

Ibi

- 5 Ibi dum ramosa mirans laudat cornua,
 Crurumque nimiam tenuitatem vituperat:
 Venantum subito vocibus conterritus,
 Per campum fugere coepit, et cursu leui
 Canes elisit. Silua tum excepit ferum;
- 10 In qua retentis impeditus cornibus,
 Lacerari coepit moribus faeuis canum.
 Tunc moriens vocem hanc edidisse dicitur:
 O me infelicem! qui nunc demum intel-
 ligo,
 Vtilia mihi quam fuerint, quae despexeram;
- 15 Et, quae laudaram, quantum luctus habuerint.

FAB. XIII.

VVLPIS ET CORVVS.

- Qui se laudari gaudent verbis subdolis,
 Sera dant poenas turpes poenitentia.
 Quum de fenestra coruus raptum ca-
 feum
 Comeffe vellet, celsa residens arbore:
- 5 Hunc vidit vulpis, deinde sic coepit lo-
 qui:
 O qui tuarum, corue, pennarum est ni-
 tor!
 Quantum decoris corpore et vultu geris!
 Si

Si vocem haberes, nulla prior ales foret.
 At ille stultus, dum vult vocem ostendere,
 Emisit ore cascum : quem celeriter 10
 Dolosa vulpis avidis rapuit dentibus.
 Tum demum ingemuit corui deceptus stu-
 por.

Hac re probatur, quantum ingenium
 valet :
 Virtute et semper praeualet sapientia.

FAB. XIV.

EX SVTORE MEDICVS.

Malus quum futor, inopia deperditus,
 Medicinam ignoto facere coepisset loco,
 Et venditaret falso antidotum nomine :
 Verboris acquisiuit sibi famam strophis.
 Hic cum iaceret, morbo confectus 5
 graui,
 Rex urbis, eius experiendi gratia,
 Scyphum poposcit : fusa dein simulans
 aqua

Antidoto miscere illius se toxicum,
 Hoc bibere iussit ipsum, posito praemio.
 Timore mortis ille tum confessus est, 10
 Non artis ulla medicae se prudentia,
 Verum stupore vulgi, factum nobilem.
 Rex, aduocata concione, haec edidit :

Quan-

- Quantae putatis esse vos dementiae,
 15 Qui capita vestra non dubitatis credere,
 Cui calceandos nemo commisit pedes?
 Hoc pertinere ad illos vere dixerim,
 Quorum stultitia quaestus impudentiae est.

FAB. XV.

ASINVS AD SENEM PA-
STOREM.

In principatu commutando ciuium
 Nil praeter domini nomen mutant pau-
 peres.

Id esse verum, parua haec fabella indicat.
 Afellum in prato timidus pascebat fe-
 nex.

- 8 Is, hostium clamore subito territus,
 Suadebat asino fugere, ne possent capi.
 At ille lentus: quaeso, num binas mihi
 Clitellas impositurum victorem putas?
 Senex negauit. Ergo quid refert mea,
 Cui seruiam? clitellas dum portem meas.

FAB. XVI.

CERVVS ET OVIS.

Fraudator nomen cum locat sponso
 improbo,
 Non rem expedire, sed mala videre ex-
 petit.

Quem

Quem rogabat ceruus modium tritici,
 Lupo sponfore: at illa, praemetuens doli,
 Rapere atque abire semper adfuevit lupus; 6
 Tu de conspectu fugere veloci impetu.
 Vbi vos requiram, cum dies aduenerit?

FAB. XVII.

OVIS, CANIS ET LUPVS.

Solent mendaces luere poenas maleficii.
 Calumniator ab oue cum peteret canis,
 Quem commodasse panem se contenderet:
 Lupus, citatus testis, non unum modo
 Deberi dixit, verum affirmauit, decem. 5
 Ouis, damnata falso testimonio,
 Quod non debebat, soluit. Post pau-
 cos dies
 Bidens iacentem in fouea prospexit lu-
 pum:
 Haec, inquit, merces fraudis a superis
 datur.

FAB. XVIII.

MVLIER PARTVRIENS.

Nemo libenter recolit, qui laesit, locum,
 Instante partu mulier actis mensibus,
 Humi iacebat, flebiles gemitus ciens.
 Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,
 Onus maturum melius quo deponeret. 5

B

Mi-

Minime, inquit, illo posse conūdo loco
Malum finire, quo conceptum est initio.

FAB. XIX.

CANIS PARTVRIENS.

Habent insidias hominis blanditiae mali :
Quas ut vitemus, versus subiecti monent.

Canis parturiens, cum rogasset alteram,
Vt foetum in eius tugurio deponeret,
5 Facile impetrauit: dein reposcenti locum
Preces admouit, tempus exorans breue,
Dum firmiores posset catulos ducere,
Hoc quoque consumto, flagitare validius
Cubile coepit. Si mihi et turbae meae
10 Par, inquit, esse potueris, cedam loco.

FAB. XX.

CANES FAMELICI.

Stultum consilium non modo effectu
caret,
Sed ad perniciem quoque mortales de-
uocat.

Corium depressum in fluuio viderunt
canes:

Id ut comesse extractum possent facilius,
5 Aquam coepere ebibere. Sed rupti prius
Periere, quam, quod petierant, contin-
gerent.

FAB.

FAB. XXI.

LEO SENEX, APER, TAV-
RVS ET ASINVS.

Quicumque amisit dignitatem pristinam,
Ignavis etiam iocus est in casu graui.

Defectus annis, et desertus viribus
Leo cum iaceret, spiritum extremum
trahens,

Aper fulmineis ad eum venit dentibus, 5
Et vindicauit ictu veterem iniuriam.

Infestis taurus mox confodit cornibus
Hostile corpus. Asinus, ut vidit, ferum
Impune laedi, calcibus frontem exterit.

At ille exspirans: Fortes indigne tuli 10
Mihi insultare; te, naturae dedecus,
Quod ferre certe cogor, bis videor mori.

FAB. XXII.

MVSTELA ET HOMO.

Mustela ab homine presa cum in-
stantem necem

Effugere vellet: quaeso, parce, inquit,
mihi,

Quae tibi molestis muribus purgo domum.

Respondit ille, faceres si causa mea,

Gratum esset, et dedissem veniam sup-5
plici.

Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis,
 Quas sunt rosuri, simul et ipsos deuores,
 Noli imputare vanum beneficium mihi.

Atque ita locutus, improbam leto dedit.

10 Hoc in se dictum debent illi agnoscere,
 Quorum priuata seruit utilitas sibi,
 Et meritum inane iactant imprudentibus.

FAB. XXIII.

CANIS FIDELIS.

Repente liberalis stultis gratus est ;
 Verum peritis irritos tendit dolos.

Nocturnus cum fur panem misisset
 cani,

Obiecto, tentans, an cibo posset capi :

5 Heus, si, inquit, linguam vis meam
 praeccludere,

Ne latrem pro re domini, multum falle-
 ris.

Namque ista subita me iubet benignitas

Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

FAB. XXIV.

RANA RVPTA ET BOS.

Inops, potentem dum vult imitari, perit.

In prato quondam rana conspexit bo-
 uem,

Et, tacta inuidia tantae magnitudinis,

Ru.

Rugosam inflauit pellem: tum natos suos
 Interrogauit, an boue esset latior. 5
 Illi negarunt. Rursus intendit cutem
 Maiore nisu, et simili quaesuit modo,
 Quis maior esset. Illi dixerunt, bouem.
 Nouissime indignata, dum vult validius
 Inflare sese, rupto iacuit corpore. 10

FAB. XXV.

CANIS ET CORCODILVS.

Confilia qui dant praua cautis homini-
 bus,
 Et perdunt operam, et deridentur tur-
 piter.

Canes currentes bibere in Nilo flumine,
 A corcodilis ne rapiantur, traditum est.
 Igitur cum currens bibere coepisset canis, 5
 Sic corcodilus: quamlibet lambe otio,
 Accede, pota leniter, et noli dolos,
 Inquit, vereri. At ille: facerem me-
 hercule,
 Nisi esse scirem carnis te cupidum meae.

FAB. XXVI.

VVLPI S ET CICONIA.

(Nulli nocendum; si quis vero laeserit.)
 Multandum simili iure, fabella admonet.
 Vulpes ad coenam dicitur ciconiam

B 3

Prior

- Prior inuitasse, et illi in patena liquidam
 5 Posuisse forbitionem, quam nullo modo
 Gustare esuriens potuerit ciconia.
 Quae vulpem cum reuocasset, intrito cibo
 Plenam lagenam posuit: huic rostrum
 inferens
 Satiatur ipsa, torquet conuiuiam fame.
 10 Quae quum lagenae frustra collum lam-
 beret,
 Peregrinam sic locutam volucrem acce-
 pimus:
 Sua quisque exempla debet aequo animo
 pati.

FAB. XXVII.

CANIS, THESAURVS ET
VULTVRIVS.

Haec res avaris esse conueniens potest,
 Et qui humiles nati dici locupletes stu-
 dent.

- Humana effodiens ossa, thesaurum canis
 Inuenit: et, violarat quia Manes deos,
 5 Iniecta est illi diuitiarum cupiditas,
 Poenas ut sanctae religioni penderet.
 Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi,
 Fame est consumtus. Quem stans vultu-
 rius super
 Fertur locutus: O canis merito iaces,
 Qui

Qui concupisti subito regales opes , 10
 Triuio conceptus , et educatus stercore.

FAB. XXVIII.

VVLPE ET AQVILA.

Quamuis sublimes debent humiles me-
 tuere ,

Vindicta docili quia patet follertiae.

Vulpinos catulos aquila quondam
 fustulit ,
 Nidoque posuit pullis , escam ut carpe-
 rent.

Hanc persecuta mater , orare incipit , 5
 Ne tantum miserae luctum importaret sibi.
 Contemnit illa , tuta quippe ipso loco.
 Vulpes ab ara rapuit ardentem facem ,
 Totamque flammis arborem circumdedit ,
 Hosti dolorem damno miscens sanguinis. 10
 Aquila, ut periclo mortis eriperet suos,
 Incolumes natos supplex vulpi tradidit.

FAB. XXIX.

ASINVS IRRIDENS APRVM.

Plerumque stulti , risum dum captant
 leuem ,

Graui desfringunt alios contumelia ,
 Et sibi nocium concitant periculum.

Afellus , apro cum fuisset obuius ,

B 4

Salve,

5 Salue, inquit, frater. Ille indignans re-
pudiat
Officium, et quaerit, cur sic mentiri velit.
Asinus, demisso pene, si similem negas
Tibi me esse, certe simile est hoc rostro
tuo.

Aper cum vellet facere generosum im-
petum,

10 Repressit iram; et, facilis vindicta est
mihi,

Sed inquinari nolo ignauo sanguine.

FAB. XXX.

**RANAE METVENTES TAU-
RORVM PROELIA.**

Humiles laborant, ubi potentes diffi-
dent.

Rana, in palude pugnam taurosum in-
tuens,

Heu, quanta nobis instat pernicies! ait.

Interrogata ab alia, cur hoc diceret,

5 De principatu cum decertarent gregis,

Longeque ab illis degerent vitam boues:

Est statio separata, ac diuersum genus:

Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,

Paludis in secreta veniet latibula,

10 Et proculcatas obteret duro pede.

Caput ita ad nostrum furor illorum per-
tinet.

FAB.

FAB. XXXI.

MILVIUS ET COLUMBAE.

Qui se committit homini tutandum im-
 probo,
 Auxilia dum requirit, exitium inuenit
 Columbae, saepe cum fugissent miluium,
 Et celeritate pennae vitassent necem,
 Consilium raptor vertit ad fallaciam, 5
 Et genus inerme tali decepit dolo.
 Quare sollicitum potius acuum ducitis,
 Quam me creatis icto regem foedere,
 Qui vos ab omni tutas praestem iniuria?
 Illae credentes, tradunt sese miluio : 10
 Qui, regnum adeptus, coepit vesci sin-
 gulas,
 Et exercere imperium facuis unguibus.
 De reliquis tunc una : merito plectimur.

 PHAEDRI
 LIBER SECVNDVS.

AVCTOR.
 Exemplis continetur Aesopi genus,
 Nec aliud quidquam per fabellas quae-
 ritur,

B 5

Quar:

- Quam corrigatur error ut mortalium ,
 Acuatque sese diligens industria.
- 5 Quicumque fuerit ergo narranti iocus ,
 Dum capiat aurem , et seruet propositum
 suum ,
 Re commendatur , non auctoris nomine.
 Equidem omni cura morem seruabo senis:
 Sed si libuerit aliquid interponere ,
- 10 Dictorum sensus ut delectet varietas ;
 Bonas in partes , lector , accipias velim.
 Ita , si rependet ipsa breuitas gratiam ,
 Cuius verbosa ne fit commendatio ,
 Attende , cur negare cupidis debeas ;
- 15 Modestis etiam offerre , quod non pe-
 tierint.

FAB. I.

IUVENCVS, LEO ET PRAE-
DATOR.

- Super iuencum stabat deiectum leo.
 Praedator interuenit , partem postulans :
 Darem , inquit , nisi soleres per te sumere,
 Et improbum reiecit. Forte innoxius
- § Viator est deductus in eundem locum ,
 Feroque viso , retulit retro pedem.
 Cui placidus ille , non est quod timeas ,
 ait :

Et,

Et, quae debetur pars tuae modestiae,
Audacter tolle. Tunc, diuiso tergore,
Siluas petiuit, homini ut accessum daret. 10

Exemplum egregium prorsus et lau-
dabile.

Verum est auiditas diues, et pauper pudor.

FAB. II.

**ANVS DILIGENS VIRVM
AETATIS MEDIAE, ITEM
PVELLA.**

A feminis utcunque spoliari viros,
Ament, amentur, nempe exemplis di-
scimus.

Aetatis mediae quendam mulier non
rudis
Tenebat, annos celans elegantia:

Animosque eiusdem pulchra iuuenis ce-
perat. 5

Ambae, videri dum volunt illi pares,
Capillos homini legere coepere inui-
cem.

Cum se putaret fingi cura mulierum,
Caluus repente factus est. Nam funditus
Canos puella, nigros anus euellerat. 10

FAB.

FAB. III.

HOMO ET CANIS,

Laceratus quidam morfu vehementis
canis

Tinctum eruore panem misit malefico,
Audierat esse quod remedium vulneris,
Tunc sic Aesopus: noli coram pluribus
5 Hoc facere canibus: ne nos viuos de-
uorent,

Cum scierint, esse tale culpae praemium,
Successus improborum plures allicit.

FAB. IV.

AQVILA, FELES ET APER.

Aquila in sublimi quercu nidum fece-
rat:

Feles, cauernam nacta, in media pepe-
rerat:

5 Sus nemoricultrix foetum ad imam po-
fuerat.

Tum fortuitum feles contubernium

5 Fraude et scelesta sic euertit malitia.

Ad nidum scandit volucris: Pernicies,
ait,

Tibi paratur, forsan et miserae mihi.

Nam fodere terram quod vides quotidie

Aprum insidiosum, quercum vult euertere,

Vt

Vt nostram in plano facile progeniem 10
opprimat.

Terrore offuso, et perturbatis sensibus,
Derepit ad cubile fetosae suis:

Magno, inquit, in periculo sunt nati tui.

Nam simul exieris partum cum tenero
grege,

Aquila est parata rapere porcellos tibi. 15

Hunc quoque timore postquam comple-
uit locum,

Dolosâ tuto condidit sese cauo.

Inde euagata noctu, suspenso pede,

Vbi esca se repleuit et prolem suam,

Pauorem simulans, prospicit toto die. 20

Ruinam metuens aquila ramis desiderat:

Aper rapinam vitans non prodit foras.

Quid multa? inedia sunt consumti cum
suis,

Felisque catulis largam praebuerunt da-
pem.

Quantum homo bilinguis saepe concin- 25
net mali,

Documentum habere stulta credulitas
potest.

FAB. V.

CAESAR AD ATRIENSEM.

Est ardelionum quaedam Romae natio,
Trepide concurrans, occupata in otio,

Gra-

- Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, et aliis odiosissima.
- 5 Hanc emendare, si ramen possum, volo
Vera fabella: pretium est operae atten-
dere.
- Caesar Tiberius cum petens Neapolin,
In Misenensem villam venisset suam,
Quae monte summo posita Luculli manu,
- 10 Prospectat Siculum, et prospicit Tuscum
mare:
Ex alticinctis unus atriensibus,
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat destrieta, cirris dependentibus,
Perambulante laeta domino viridia,
- 15 Alueolo coepit ligneo conspergere
Humum aestuantem, come officium ia-
ctitans:
Sed deridetur. Inde notis flexibus
Praecurrit alium in xystum, sedans pul-
uerem.
Agnoscit hominem Caesar, remque in-
telligit.
- 20 Id ut putauit esse nescio quid boni:
Heus, inquit dominus; ille enim vero
affilit,
Donationis alacer certae gaudio.
Tum sic iocata est tanti maiestas ducis:

Non

Non multum egisti, et opera nequicquam
perit;

Multo maioris alapae mecum veneunt. 25

FAB. VI.

AQVILA, CORNIX ET TESTVDO.

Contra potentes nemo est munitus fatis:
Si vero accessit consiliator maleficus,
Vis et nequitia quicquid oppugnant, ruit.

Aquila in sublime sustulit testudinem.
Quae cum abdidisset cornea corpus domo, 5
Nec ullo pacto laedi posset condita:

Venit per auras cornix, et, propter volans,

Opimam fane praedam rapuisti unguibus,
Sed, nisi monstraro, quid sit faciendum
tibi,

Graui nequidquam te lassabit pondere. 10

Promissa parte, suadet, ut scopulum super

Altis ab astris duram illidat corticem,

Qua comminuta facili vescatur cibo.

Inducta verbis aquila, monitis paruit,

Simul et magistrae large diuisit dapem. 15

Sic, tuta quae naturae fuerat munere,

Impar duabus occidit tristi nece.

FAB.

FAB. VII.

MVLI ET LATRONES.

Muli grauari sarcinis ibant duo :
 Vnus ferebat fiscos cum pecunia ;
 Alter tumentes multo faccos hordeo.
 Ille onere diues, celsa ceruice eminens,
 5 Clarumque collo iactans tintinnabulum :
 Comes quieto sequitur et placido gradu.
 Subito latrones ex insidiis aduolant,
 Interque caedem ferro mulum trusitant :
 Diripiunt numos, negligunt vile hordeum.
 10 Spoliatus igitur casus quum fleret suos,
 Equidem, inquit alter, me contemptum
 gaudeo.
 Nam nihil amisi, nec sum laesus vulnere.
 Hoc argumento tuta est hominum te-
 nuitas.
 Magnae periculo sunt opes obnoxiae.

FAB. VIII.

CERVVS ET BOVES.

Cervus nemorosis excitatus latibulis,
 Vt venatorum fugeret instantem necem,
 Caeco timore proximam villam petit,
 Et opportuno se bubili condidit.
 5 Hic bos latenti: Quidnam voluisti tibi,
 Infelix, ultro qui ad necem cucurreris,
 Ho-

Hominumque tecto spiritum commiseris?
 At ille supplex, vos modo, inquit, par-
 cite,

Occasione rursus erumpam data.
 Spatium diei noctis excipiunt vices. 10
 Frondem bubulcus affert, nec ideo vi-
 det:

Eunt subinde et redeunt omnes rustici,
 Nemo animaduertit: transit etiam villi-
 cus,

Nec ille quidquam fentit. Tum gaudens
 ferus

Bobus quietis agere coepit gratias, 15
 Hospitium aduerso quod praestiterint
 tempore.

Respondit unus: Saluum te cupimus qui-
 dem;

Sed ille, qui oculos centum habet, si
 venerit,

Magno in periculo vita vertetur tua.
 Haec inter ipse dominus a coena redit, 20

Et, quia corruptos viderat nuper boues,
 Accedit ad praesepe: Cur frondis parum
 est?

Stramenta defunt? tollere haec aranea
 Quantum est laboris? Dum scrutatur sin-
 gula,

Cerui quoque alta est conspicatus cornua, 25
 Quem conuocata iubet occidi familia.

Praedamque tollit. Haec significat fabula,
 Dominum videre plurimum in rebus suis.

EPILOGVS.

- Aesopi ingenio statuum posuere Attici,
 Seruumque collocarunt aeterna in basi,
 Patere honoris scirent ut cunctis viam,
 Nec generi tribui, sed virtuti, gloriam.
- 5 Quoniam occuparat alter, ne primus forem,
 Ne solus esset, studui, quod superfluit,
 Nec haec inuidia, verum est aemulatio.
 Quod si labori fauerit Latium meo,
 Plures habebit, quos opponat Graeciae.
- 10 Si liuor obtrectare curam voluerit, *l. inuidia*
 Non tamen eripiet laudis conscientiam,
 Si nostrum studium ad aures peruenit
 tuas,
 Et arte fictas animus sentit fabulas:
 Omnem querelam submouet felicitas.
- 15 Sin autem, ac illis doctus occurret labor,
 Sinistra quos in lucem natura extulit,
 Nec quidquam possunt, nisi meliores
 carpere:
 Fatale exitium corde durato feram,
 Donec fortunam criminis pudeat sui.

PHAE.

PHAEDRI LIBER TERTIVS.

PROLOGVS AD EVTY- CHVM.

Phaedri libellos legere si desideras,
Vaces oportet, Eutyche, a negotiis,
Ut liber animus sentiat vim carminis.
Verum, inquit, tanti non est ingenium
tuum,

Momentum ut horae pereat officiis meis. 5
Non ergo causa est manibus id tangi tuis,
Quod occupatis auribus non conuenit.
Fortasse dices: Aliquae venient seriae,
Quae me soluto pectore ad studium vo-
cent.

Legesne, quaeso, potius viles naenias, 10
Impendas curam quam rei domesticae,
Reddas amicis tempora, uxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori,
Ut assuetam fortius praestes vicem?
Mutandum tibi propositum est, et vitae 15
genus,

Intrare si Musarum limen cogitas.
Ego, quem Pierio mater enixa est iugo,
In quo tonanti sancta Mnemosyne Ioui,
Fecunda nouies, artium peperit chorum,

- 20 Quamuis in ipsa natus sim paene schola,
Curamque habendi penitus corde erase-
rim,
Et laude inuita vitam in hanc incubuerim,
Fastidiose tamen in coctum recipior.
Quid credis illi accidere, qui magnas opes
- 25 Exaggerare quaerit omni vigilia,
Docto labori dulce praeponens lucrum?
Sed iam, quodcumque fuerit (ut dixit
Sinon,
Ad regem cum Dardaniae perductus foret)
Librum exarabo tertium Aesopi stilo,
- 30 Honori et meritis dedicans illum tuis.
Quem si leges, laetabor: sin autem minus,
Habebunt certe, quo se oblectent, po-
steri.
Nunc, fabularum cur sit inuentum genus,
Breui docebo. Seruitus obnoxia
- 35 Quia, quae volebat, non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque fictis elusit iocis.
Ego porro illius semitam feci viam,
Et cogitavi plura, quam reliquerat,
- 40 In calamitatem deligens quaedam meam.
Quod si accusator alius Seiano foret,
Si testis alius, iudex alius denique:
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delenirem remediis.
- 45 Suspicionem si quis errabit sua,

Et

Et rapiet ad se, quod erit commune
omnium :

Stulte nudabit animi conscientiam.

Huic excusatum me velim nihilo minus.

Neque enim notare singulos mens est mihi,

Verum ipsam vitam et mores hominum ⁵⁰
ostendere.

Rem me professum dicet fors aliquis gra-
uem.

Si Phryx Aesopus potuit, si Anacharsis
Scytha

Aeternam famam condere ingenio suo :

Ego, litteratae qui sum propior Graeciae,

Cur somno inerti deseram patriae decus? ⁵⁵

Threissa cum gens numeret auctores suos,

Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,

Qui saxa cantu mouit, et domuit feras,

Hebrique tenuit impetus dulci mora.

Ergo hinc abesto, liuor, ne frustra ge- ⁶⁰
mas :

Quoniam solemnem mihi debetur gloria.

Induxi te ad legendum : sincerum mihi,

Candore noto, reddas iudicium, peto.

FAB. I.

ANUS AD AMPHORAM.

Anus iacere vidit epotam amphoram,

Adhuc, Falerna faece, e testa nobili,

C 3

Odo

Odorem quae iucundum late spargeret.
Hunc postquam totis auida traxit naribus :

- 5 O suavis anima , quale in te dicam bonum
Antehac fuisse , tales cum sint reliquiae?
Hoc quo pertineat, dicet, qui me nouerit.

FAB. II.

PANTHERA ET PASTORES.

Solet a despectis par referri gratia.

Panthera imprudens olim in foueam de-
cidit :

Videre agrestes ; alii fustes congerunt,
Alii onerant saxis. Quidam contra mi-
feriti,

- 5 Periturae quippe , quamuis nemo lac-
deret,

Misere panem , ut sustineret spiritum.

Nox infecuta est, abeunt securi domum,

Quasi inuenturi mortuam postridie.

At illa vires ut refecit languidas,

- 10 Veloci saltu fouea sese liberat,

Et in cubile concito properat gradu.

Paucis diebus interpositis, prouolat,

Pecus trucidat , ipsos pastores necat,

Et, cuncta vastans , saeuit irato impetu.

- 15 Tum sibi timentes, qui ferae pepercerant,
Damnium haud recusant , tantum pro vita
rogant.

At

At illa : memini, qui me faxo petierint,
 Qui panem dederint; vos timere abstinete,
 Illis reuertor hostis, qui me laeserant.

FAB. III.

AESOPVS ET RVSTICVS.

Vsu peritus hariolo velocior
 Vulgo esse fertur: causa sed non dicitur,
 Notescet quae nunc primum fabella mea.
 Habenti cuidam pecora pepererunt oues
 Agnos humano capite. Monstro exter-
 ritis,

Ad consulendos currit moerens hariolos.
 Hic pertinere ad domini respondet caput,
 Et auertendum victima periculum:
 Ille autem affirmat, coniugem esse adul-
 teram,

Et infitios significari liberos; 10
 Sed expiari posse maiori hostia.
 Quid multa? variis dissident sententiis,
 Hominisque curam cura maiore aggra-
 uant.

Aesopus, ibi stans, naris emunctae fenex,
 Natura nunquam verba cui potuit dare, 15
 Si procurare vis ostentum, rustice,
 Vxores, inquit, da tuis pastoribus.

FAB. IV.

SIMII CAPVT.

Pendere ad lanium quidam vidit finium
 Inter reliquas merces, atque obsonia.
 Quaesuit, quidnam saperet. Tum lanius
 iocans,
 Quale, inquit, caput est, talis praestatur
 sapor.

5 Ridicule magis hoc dictum, quam vere,
 aestimo:

Quando et formosos saepe inueni pessimos,
 Et turpi facie multos cognoui optimos.

— FAB. V.

AESOPVS ET PETVLANS.

Successus ad perniciem multos deuocat.
 Aesopo quidam petulans lapidem impe-
 gerat.

Tanto, inquit, melior. Assem deinde illi
 dedit,

Sic profecutus: Plus non habeo meher-
 cule,

5 Sed, unde accipere possis, monstrabo tibi.
 Venit ecce diues et potens; huic simi-
 liter

Impinge lapidem, et dignum accipies
 praemium.

Per-

Perfractus ille fecit, quod monitus fuit.
 Sed spes fefellit impudentem audaciam:
 Comprehensus namque poenas perfoluit ro
 cruce.

FAB. VI.

MVSCA ET MVLA.

Musca in temone fedit, et mulam in-
 crepans,
 Quam tarda es? inquit, non vis citius
 progredi?
 Vide, dolone ne collum pungam tibi.
 Respondit illa: verbis non moueor tuis:
 Sed istum timeo, sella qui prima sedens
 Iugum flagello temperat lento meum,
 Et ora frenis continet spumantibus.
 Quapropter aufer friuolam insolentiam,
 Namque, ubi strigandum est, et ubi cur-
 rendum scio.
 Hac derideri fabula merito potest,
 Qui sine virtute vanas exercet minas.

FAB. VII.

CANIS ET LVPVS.

Quam dulcis sit libertas, breuiter prolo-
 quar.
 Cani perpasto macie confectus lupus
 Forte occurrit: dein salutant in vicem;

C 5

Vt

Vt restiterunt, Vnde sic, quaeso, nites?

5 Aut quo cibo fecisti tantum corporis?

Ego, qui sum longe fortior, pereo fame.

Canis simpliciter: eadem est conditio
tibi,

Praestare domino si par officium potes.

Quod? inquit ille. Custos ut sis liminis,

10 A furibus tuearis et noctu domum.

Ego vero sum paratus: nunc patior niues

Imbresque, in siluis asperam vitam tra-

hens,

Quanto est facilius mihi, sub tecto vi-

uere,

Et otiosum largo fatiari cibo?

15 Veni ergo mecum. Dum procedunt,

aspicit

Lupus a catena collum detritum canis,

Vnde hoc, amice? Nihil est. Dic,

quaeso, tamen.

Quia videor acer, alligant me interdium,

Luce ut quiescam, et vigilem, nox cum

venerit:

20 Crepusculo solutus qua visum est, vagor,

Affertur ultro panis: de mensa sua

Dat ossa dominus: frustra iactat familia,

Et, quod fastidit quisque, pulmentarium.

Sic sine labore venter impletur meus.

25 Age, si quo est abire animus, est licentia.

Non

Non plane est, inquit. Fruere, quae lau-
das, canis.
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

FAB. VIII.

FRATER ET SOROR.

Praecepto monitus, saepe te considera.
Habebat quidam filiam turpissimam,
Idemque insigni et pulchra facie filium.
Hi speculum, in cathedra matris ut posi-
tum fuit,
Pueriliter ludentes, forte inspexerant. 5
Hic se formosum iactat; illa irascitur,
Nec gloriantis sustinet fratris iocos,
Accipiens (quid enim?) cuncta in contu-
meliam.
Ergo ad patrem decurrit, laesura in vi-
cem,
Magnaque invidia criminatur filium, 10
Vir natus quod rem feminarum tetigerit.
Amplexus ille utrumque, et carpens
oscula.
Dulcemque in ambos caritatem partiens,
Quotidie, inquit, speculo vos uti volo:
Tu formam ne corrumpas nequitiae ma-
lis:
Tu faciem ut istam moribus vincas bo- 15
nis.

FAB.

SOCRATES AD AMICOS.

Vulgare amici nomen; sed rara est
fides.

Cum paruas aedes sibi fundasset Socrates,
(Cuius non fugio mortem, si famam as-
sequar,

Et cedo inuidiae, dum modo absoluar
cinis)

5 E populo sic, nescio quis, ut fieri solet;
Quaeso, tam angustam, talis vir, ponis
domum?

Vtinam, inquit, veris hanc amicis im-
pleam!

POETA DE CREDERE ET
NON CREDERE.

Periculosum est credere, et non cre-
dere.

Vtriusque exemplum breuiter exponam
rei.

Hippolytus obiit, quia nouercae credi-
rum est.

Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium.

5 Ergo exploranda est veritas multum prius,
Quam

Quam stulta prae iudicet sententia,
Sed fabulosam ne vetustatem eleuent,
Narrabo tibi memoria quod factum est
mea.

Maritus quidam cum diligeret coniu-
gem,

Togamque puram iam pararet filio, 10

Seductus in secretum a liberto suo,
Sperante, heredem suffici se proximum.

Qui, cum de puero multa mentitus foret,
Et plura de flagitiis castae mulieris,

Adiecit id, quod sentiebat maxime 15

Doliturum amanti, ventitare adulterum,
Stuproque turpi pollui famam domus.

Incensus ille falso uxoris crimine,

Simulauit iter ad villam, clamque in op-
pido

Subsedit: deinde noctu subito ianuam 20

Intrauit, recta cubiculum uxoris petens,

In quo dormire mater natum iusserat,

Aetatem adultam seruans diligentius.

Dum quaerunt lumen, dum concurfant fa-
milia,

Irae furentis impetum non sustinens, 25

Ad lectum accedit, tentat in tenebris
caput.

Vt sentit tonsuram, gladio pectus tranfigit,

Nihil respiciens, dum dolorem vindicet.

Lucerna allata, simul aspexit filium,

San-

30 Sanctamque uxorem dormientem cubi-
culo,

Sopita primo quae nil fomno fenserat:
Repraesentauit in se poenam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas strin-
xerat.

Accusatores postularunt mulierem,
35 Romanque pertraxerunt ad centumuiros.

Maligna infontem deprimit suspicio,
Quod bona possideat: stant patroni, for-
titer

Causam tuentes innocentis feminae.
A diuo Augusto tunc petiere iudices,

40 Vt adiuuaret iurisiurandi fidem,
Quod ipsos error implicuisset criminis.
Qui postquam tenebras dispulit calumniae,
Certumque fontem veritatis reperit,

Luat, inquit, poenas causa libertus mali.

45 Namque orbam nato, simul et priuatam
viro,

Miserandam potius, quam damnandam
existimo.

Quod si damnanda perscrutatus crimina
Paterfamilias esset, si mendacium
Subtiliter limasset: a radicibus

50 Non euertisset scelere funesto domum.

Nil spernat auris, nec tamen credat
statim:

Quan-

Quandoquidem et illi peccant, quos mi-
nime putes;
Et qui non peccant, impugnantur frau-
dibus.

Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius ne quid ponderent. 55
Ambitio namque dissidens mortalium
Aut gratiae subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoueris.
Haec exsecutus sum propterea pluribus,
Breuitate nimia quoniam quosdam offen- 60
dimus.

FAB. IX.

EVNVCHVS AD IMPRO-
BVM.

Eunuchus litigabat cum quodam improbo,
Qui super obscena dicta et petulans iur-
gium,
Damnum infectatus est amissi corporis.
En, ait, hoc unum est, cur laborem va-
lidius,
Integritatis testes quia defunt mihi. 5
Sed quid fortunae, stulte, delictum ar-
guis?
Id demum est homini turpe, quod me-
ruit pati.

FAB.

FAB. XII.
**PVLLVS AD MARGARI-
 TAM.**

In stercolino pullus gallinaceus
 Dum quaerit escam, margaritam reperit.
 Iaces indigno, quanta res, inquit, loco!
 Te si quis pretii cupidus vidisset tui,
 5 Olim redisses ad splendorem maximum.
 Ego, qui te inueni, potior cui multo est
 cibis,
 Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam
 potes.

Hoc illis narro, qui me non intelligunt,

FAB. XIII.

**APES ET FUCI VESPA
 IVDICE.**

Apes in alta quercu fecerant fauos.
 Hos fuci inertes esse dicebant suos.
 Lis ad forum deducta est, vespa iudice.
 Quae genus utrumque nosset cum pul-
 cherrime,
 5 Legem duabus hanc proposuit partibus.
 Non inconueniens corpus, et par est color.
 In dubium plane res ut merito venerit.
 Sed ne religio peccet imprudens mea,
 Aluos accipite, et ceris opus infundite,

Vt

Vt ex sapore mellis, et forma faui, 10
De quis nunc agitur, auctor horum ap-
pareat.

Fuci recusant, apibus conditio placet.
Tunc illa talem protulit sententiam:
Apertum est, quis non possit, aut quis
fecerit.

Quapropter apibus fructum restituo suum. 15
Hanc praeterissem fabulam silentio,
Si pactam fuci non recusassent fidem.

FAB. XIV.

- AESOPVS LVDENS.

Puerorum in turba quidam ludentem
Atticus

Aesopum nucibus cum vidisset, restitit,
Et quasi delirum risit. Quod sensit simul
Derisor potius, quam deridendus senex,
Arcum retensum posuit in media via: 5
Heus, inquit, sapiens, expedi, quid fe-
cerim.

Concurrit populus: ille se torquet diu,
Nec quaestionis positae causam intelligit;
Nouissime succumbit. Tum victor so-
phus:

Cito rumpes arcum, semper si tensum ha- 10
bueris;

At si laxaris, cum voles, erit utilis.

D

Sic

Sic ludus animo debet aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

FAB. XV.

CANIS AD AGNVM.

Inter capellas agno balanti canis,
Stulte, inquit, erras, non est hic mater
tua:

Ouesque segregatas ostendit procul.
Non illam quaero, quae, cum libitum
est, concipit,

5 Dein portat onus ignotum certis men-
sibus,

Nouissime prolapsam effundit sarcinam;
Verum illam, quae me nutrit admoto
ubere,

Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.
Tamen illa est potior, quae te peperit.
Non ita est.

10 Vnde illa sciuit, niger, an albus nasce-
rer?

Age porro, scisset: cum crearer mascu-
lus,

Beneficium magnum sane natali dedit,
Ut expectarem lanium in horas singulas.
Cuius potestas nulla in gignendo fuit,

15 Cur hac sit potior, quae iacentis miseri-
ta est,

Duj-

Dulcemque sponte praestat beneuolen-
tiam?

Facit parentes bonitas, non necessitas.

His demonstrare voluit auctor versibus,
Obstiterere homines legibus, meritis capi.

FAB. XVI.

— CICADA ET NOCTVA.

Humanitati qui se non accommodat,
Plerumque poenas oppetit superbiae.
Cicada acerbum noctuae conuicium
Faciebat, solitae victum in tenebris
quaerere,

Cauoque ramo capere somnum interdii. 5

Rogata est, ut taceret. Multo validius

Clamare coepit. Rursus admota prece,

Accensa magis est. Noctua, ut vidit, sibi

Nullum esse auxilium, et verba contemni
sua,

Hac est aggressa garrulam fallacia. 10

Dormire quia me non finunt cantus tui,

Sonare cithara quos putes Apollinis:

Potare est animus nectar, quod Pallas
mih

Nuper donauit; si non fastidis, veni,

Vna bibamus. Illa, quae ardebat siti, 15

Simul cognouit, vocem laudari suam,

Cupide aduolauit. Noctua, egressa e
cauo,
Trepidantem confectata est, et leto de-
dit.
Sic, uiua quod negarat, tribuit mortua.

FAB. XVII.

ARBORES IN DEORVM TVTELA.

Olim, quas uellent esse in tutela sua,
Diui legerunt arbores. Quercus Ioui,
Et myrtus Veneri placuit, Phoebos laurea
Pinus Cybebae, populus celsa Herculi.
5 Minerua admirans, quare steriles fume-
rent,
Interrogauit. Causam dixit Iupiter:
Honorem fructu ne videamur vendere.
At mehercules narrabit, quod quis vo-
luerit,
Oliua nobis propter fructum est gratior.
10 Tunc sic deorum genitor, atque homi-
num fator:
O nata, merito sapiens dicere omnibus;
Nisi utile est, quod facimus, stulta est
gloria.
Nihil agere, quod non profit, fabella
admonet.

FAB.

FAB. XVIII.

PAVO AD IVNONEM.

Pavo ad Iunonem venit, indigne ferens,
 Cantus luscini quod sibi non tribuerit:
 Illum esse cunctis auribus admirabilem,
 Se derideri, simul ac vocem miserit.
 Tunc, consolandi gratia, dixit dea: 5
 Sed forma vincis, vincis magnitudine,
 Nitor smaragdi collo praeferet tuo,
 Pictisque plumis gemmeam caudam ex-
 plicas.

Quo mi, inquit, mutam speciem, si vin-
 cor sono?

Fatorum arbitrio partes sunt vobis datae: 10
 Tibi forma, vires aquilae, luscini melos,
 Augurium coruo, lacua cornici omina,
 Omnes quae propriis sunt contentae do-
 tibus.

Noli affectare, quod tibi non est datum,
 Delusa ne spes ad querelam recidat.

FAB. XIX.

AESOPVS AD GARRVLVM.

Aesopus domino solus cum esset fa-
 milia,
 Parare coenam iussus est maturius.

D 3

Ignem

Ignem ergo quaerens, aliquot lustravit
domus,

Tandemque inuenit, ubi lucernam ac-
cenderet.

5 Tum circueunti fuerat quod iter longius,
Effecit breuius: namque recta per forum
Coepit redire. Et quidam e turba gar-
rulus:

Aesope, medió sole, quid cum lumine?
Hominem, inquit, quaero, et abiit fe-
stinans domum.

10 Hoc si molestus ille ad animum retulit,
Sensit profecto, se hominem non visum
feni,

Intempestiue qui occupato alluseiit.

FAB. XX.

ASINVS ET GALLI.

Qui natus est infelix, non vitam modo
Tristem decurrit; verum post obitum
quoque

Persequitur illum dura fati miseria.

Galli Cybebes circum quaestus ducere

5 Asinum solebant, baiulantem sarcinas.

Is cum labore et plagis esset mortuus,

Detracta pelle, sibi fecerunt tympana.

Rogati mox a quodam, delicio suo

Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:

Pu-

Putabat se post mortem securum fore; 10
 Ecce aliae plagae congeruntur mortuo.

PH A E D R I
 LIBER Q V A R T V S.

FAB. I.

DE M V S T E L A E T M V -
 R I B V S.

Ioculare tibi videtur: et fane Ieui,
 Dum nihil habemus maius, calamo lu-
 dimus.

Sed diligenter intuere has naenias:
 Quantam sub illis utilitatem reperies?
 Non semper ea sunt, quae videntur; de- 5
 cipit

Frons prima multos: rara mens intelligit,
 Quod interiore condidit cura angulo.
 Hoc ne locutus sine mercede existimer,
 Fabellam adiiciam de mustela et muribus.
 Mustela, cum, annis et senecta debilis, 10
 Mures veloces non valeret assequi,
 Inuoluit se farina, et obscuro loco
 Abiecit negligenter. Mus, escam putans;

D 4

Assi.

Affluit, et compressus occubuit neci:
 15 Alter similiter, deinde periit tertius.
 Aliquot secutis, venit et retorridus,
 Qui saepe laqueos et muscipula effugerat;
 Proculque infidias cernens hostis callidi,
 Sic valeas, inquit, ut farina es, quae
 iaces.

FAB. II.

VVLPIS ET VVA.

Fame coacta vulpis alta in vinea
 Vuam appetebat, summis saliens viribus.
 Quam tangere ut non potuit, discedens
 ait:
 Nondum matura est; nolo acerbam su-
 mere.
 5 Qui, facere quae non possunt, verbis
 eleuant,
 Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

FAB. III.

EQVVS ET APER.

Equus sedare solitus quo fuerat sitim,
 Dum sese aper volutat, turbauit vadum.
 Hinc orta lis est. Sonipes, iratus fero,
 Auxilium petiit hominis: quem dorso le-
 uans,

Red-

Rediit ad hostem. Iactis hunc telis eques 5
 Postquam interfecit, sic locutus traditur:
 Lactor, tulisse auxilium me precibus tuis:
 Nam praedam cepi, et didici, quam sis
 utilis.

Atque ita coegit frenos inuitum pati.
 Tum moestus ille: Paruae vindictam rei 10
 Dum quaero demens, seruitutem reperi.
 Haec iracundos admonebit fabula,
 Impune potius laedi, quam dedi alteri.

FAB. IV.

P O E T A.

Plus esse in uno saepe, quam in turba,
 boni,
 Narratione posteris tradam breui.

Quidam decedens tres reliquit filias:
 Vnam formosam, et oculis venantem
 viros;

At alteram lanificam, frugi et rusticam; 5
 Deuotam vino tertiam, et turpissimam.
 Harum autem matrem fecit heredem fe-
 nex,

Sub conditione, totam ut fortunam tri-
 bus

Aequaliter distribuat, sed tali modo:
 Ne data possideant, aut fruantur; tum, 10
 simul

Quam grauius ferret, quod voluntatem
sua[m].

Interpretari non potuissent Attici!

Rogatus deinde, soluit errorem omnium.

Domum et ornamenta, cum venustis
hortulis,

Et vina vetera date lanificae rusticae: 35

Vestem, uniones, pedisequos, et cetera

Illi assignate, vitam quae luxu trahit:

Agros, vites, et pecora cum pastoribus

Donate moechae. Nulla poterit perpeti,

Vt moribus quid teneat alienum suis. 40

Deformis cultum vendet, ut vinum pe-
tat:

Agros abiiciet moecha, ut ornatum pa-
ret:

At illa gaudens pecore, et lanae dedita,

Quacunque summa tradet luxuriae do-
mum.

Sic nulla possidebit, quod fuerit datum, 45

Et dicram matri conferent pecuniam

Ex pretio rerum, quas vendiderint, sin-
gulae.

Ita, quod multorum fugit impruden-
tiam,

Vnius hominis reperit follertia.

FAB. V.

PVGNA MVRIVM ET MV-
STELARVM.

Cum victi mures mustelarum exercitu
(Historia quorum in tabernis pingitur)

Fugerent, et artos circum trepidarent
cauos:

Aegre recepti, tamen euaserunt necem.

5 Duces eorum, qui capitibus cornua

Suis ligarant, ut conspicuum in proelio

Haberent signum, quod sequerentur
milites,

Haesere in portis, suntque capti ab ho-
stibus.

Quos immolatos victor audis dentibus

10 Capacis alui merfit tartareo specu.

Quemcunque populum tristis euentus
premit:

Periclitatur magnitudo principum;

Minuta plebes facili praesidio latet.

FAB. VI.

P O E T A.

Tu, qui, nasute, scripta destringis mea,
Et hoc iocorum legere fastidis genus,
Parua libellum sustine patientia,

Se-

Seueritatem frontis dum placo tuae,
 Et in cothurnis prodit Aesopus nouis. 5
 Vtinam nec unquam Pelii nemoris iugo
 Pinus bipenni concidisset Thessala!
 Nec ad professae mortis audacem viam
 Fabricasset Argus opere Palladio ratem!
 Inhospitalis prima quae Ponti finus 10
 Patefecit, in perniciem Graium, et bar-
 barum.

Namque et superbi luget Aeetae domus,
 Et regna Peliae scelere Medae iacent:
 Quae, faeuum ingenium variis inuoluens
 modis,

Illic per artus fratris explicuit fugam; 15
 Hic caede patris Peliadum infecit manus.
 Quid tibi videtur? Hoc quoque infulsum
 est, ais,

Falsoque dictum: longe quia vetustior
 Aegea Minos classe perdomuit freta,
 Iustoque vindicauit exemplo impetum. 20
 Quid ergo possum facere tibi, lector
 Cato,

Si nec fabellae te iuuant, nec fabulae?
 Noli molestus esse omnino litteris,
 Maiorem exhibeant ne tibi molestiam.
 Hoc illis dictum est, si qui stulti nause- 25
 ant,

Et, ut putentur sapere, coelum vitu-
 perant.

FAB.

FAB. VII.

VIPERA ET LIMA.

Mordaciorem qui improbo dente ap-
petit,

Hoc argumento se describi sentiat.

In officinam fabri venit vipera :

Haec cum tentaret, si qua res esset cibi,

5 Limam momordit. Illa contra contu-
max,

Quid me, inquit, stulta, dente capras
laedere,

Omne assueui ferrum quae corrodere ?

FAB. VIII.

VVLPE ET HIRCVS.

Homo, in periculum simul ac venit,
callidus

Effugium reperire alterius quaerit malo.

Cum decidisset vulpis in puteum inscia,

Et altiore clauderetur margine :

5 Deuenit hircus sitiens in eundem locum,

Simul rogauit, esset an dulcis liquor,

Et copiosus. Illa, fraudem moliens :

Descende, amice, tanta bonitas est aquae,

Voluptas ut satiari non possit mea.

20 Immisit se barbatus. Tum vulpecula

Eua-

Euasit puteo, nixa celsis cornibus,
Hircumque clauso liquit haerentem vado.

FAB. IX.

DE VITIIS HOMINVM.

Peras imposuit Iupiter nobis duas :
Propriis repletam vitiis post tergum de-
dit;

Alienis ante pectus suspendit grauem.

Hac re videre nostra mala non possu-
mus:

Alii simul delinquant, censores sumus. 5

FAB. X.

FVR ARAM COMPILANS.

Lucernam fur accendit ex ara Iouis,
Ipsumque compilauit ad lumen suum.

Onustus sacrilegio cum discederet,
Repente vocem sancta misit religio :

Malorum quamuis ista fuerint munera, 5

Mihique inuisa, ut non offendar furripi;

Tamen, scelestes, spiritu culpam lues,
Olim cum adscriptus venerit poenae dies.

Sed, ne ignis noster facinori praeleuceat,

Per quem verendos excolit pietas deos, 10

Veto esse tale luminis commercium.

Ita hodie, nec lucernam de flamma deum,

Nec

FAB. XII.

LEO REGNANS.

Vtilius homini nihil est, quam recte lo-
qui :

Probanda cunctis est quidem sententia,
Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

Cum se ferarum regem fecisset leo,
Et aequitatis vellet famam consequi,
A pristina deflexit consuetudine,
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorrupta iura reddebat fide.
Postquam labare coepit poenitentia.

* * *
FAB. XIII.

* * *
Affictione veretri linguam mulieris,
Affinitatem traxit inde obscenitas.

FAB. XIV.

PROMETHEVS.

Rogauit alter, tribadas et molles ma-
res

Quae ratio procreasset: exposuit senex.
Idem Prometheus, auctor vulgi fictilis,
Qui, simul offendit ad fortunam, frangi-
tar,

E

Na

- 5 Naturae partes, veste quas celat pudor,
 Cum separatim toto finxisset die,
 Aptare mox ut posset corporibus suis,
 Ad coenam est inuitatus subito a Libero.
 Vbi irrigatus multo venas nectare,
 20 Sero domum est reuersus titubanti pede.
 Tum semifomno corde, et errore ebrio,
 Applicuit virginali generi masculino,
 Et masculina membra applicuit feminis.
 Ita nunc libido prauo fruitur gaudio.

FAB. XV.

CAPELLAE ET HIRCI.

- Barbam capellae cum impetrassent ab
 Ioue,
 Hirci moerentes indignari coeperant,
 Quod dignitatem feminae aequassent
 suam.
 Sinite, inquit, illas gloria vana frui,
 5 Et usurpare vestri ornatum muneris,
 Pares dum non sint vestrae fortitudinis.
 Hoc argumentum monet, ut sustineas
 tibi
 Habitu esse similes, qui sunt virtute im-
 pares.

FAB.

FAB. XVI.

GVBERNATOR ET
NAVTAE.

Cum de fortunis quidam quereretur
fuis,

Aesopus finxit consolandi gratia.

Vexata faeuis nauis tempestatibus,
Inter vectorum lacrimas, et mortis me-
tum,

Faciem ad serenam subito mutato die, §

Ferri secundis tuta coepit flatibus,

Nimiaque nautas hilaritate extollere.

Factus periculo tum gubernator sophus:

Parce gaudere oportet, et sensim queri,

Totam quia vitam miscet dolor, et gau-
dium.

FAB. XVII.

CANVM LEGATI AD
IOVEM.

Canes legatos olim misere ad Iouem,

Melioris vitae tempus oratum suae,

Vt sese abriperet hominum contumeliis:

Furfuribus sibi conspersum quod panem
darent,

Fimoque turpi maximam explerent famem. §

Profecti sunt legati non celeri pede,

E 2

Dum

Dum naribus scrutantur escam in stercore,
 Citati non respondent. Vix tandem in-
 uenit

Eos Mercurius, et turbatos attrahit.

10 Tum vero, vultum magni ut viderunt
 Iouis,

Totam timentes concacarunt regiam.

Propulsi vero fustibus, vadunt foras:

Vetat dimitti magnus illos Iupiter.

Mirati, sibi legatos non reuertier,

15 Turpe aestimantes aliquid commissum a
 suis,

Post aliquod tempus alios adscribi iu-
 bent.

Rumor legatos superiores prodidit.

Timentes, rursus aliquid ne simile ac-
 cidat,

Odore canibus anum, sed multo, replent:

20 Mandata dant, legati mittuntur, statim

Adeunt. Rogantes aditum, continuo
 impetrant.

Confedit genitor tum deorum maximus,

Quassatque fulmen, tremere coepere
 omnia.

Canes confusi, subitus quod fuerat fra-
 gor,

25 Repente odorem mixtum cum merdis ca-
 cant.

Re.

Reclamant omnes, vindicandam iniuriam.

Sic est locutus ante poenam Iupiter:
Non est legatos regis non dimittere,
Nec est difficile, poenas culpae imponere,

Sed hoc feretis pro iudicio praemium: 30

Non veto dimitti, verum cruciari fame,
Ne ventrem continere non possint suum.
Illi autem, qui miserunt vos tam futiles,
Nunquam carebunt hominis contumelia.

Ita nunc legatos expectant et posteri: 35
Nouumque venire qui videt, culum olfacit.

FAB. XVIII.

HOMO ET COLVBRA.

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet.

Gelu rigentem quidam colubram sustulit,

Sinuque fouit, contra se ipse misericors.
Namque ut refecta est, necuit hominem protinus.

Hanc alia cum rogaret causam facinoris, 5
Respondit: Ne quis discat prodesse improbis.

VVLPIS ET DRACO.

Vulpis cubile fodiens, dum terram
 eruit,
 Agitque plures altius cuniculos,
 Peruenit ad draconis speluncam intimam,
 Custodiebat qui thesauros abditos.
 5 Hunc simul aspexit: Oro, ut impru-
 dentiae
 Des primum veniam; deinde, si pulchre
 vides,
 Quam non conueniens aurum sit vitae
 meae,
 Respondeas clementer, quem fructum
 capis
 Hoc ex labore, quodue tantum est prae-
 mium,
 10 Vt careas fomno, et aeuum in tenebris
 exigas?
 Nullum, inquit ille: verum hoc a fum-
 mo mihi
 Ioue attributum est. Ergo nec fumis tibi,
 Nec ulli donas quicquam? Sic fatis pla-
 cet.
 Nolo irascaris, libere si dixerò:
 15 Diis est iratis natus, qui est similis tibi.

P O E T A.

Abiturus illuc, quo priores abierunt,
 Quid mente caeca miserum torques spi-
 ritum?

Tibi dico, auare, gaudium heredis tui,
 Qui ture superos, ipsum te fraudas cibo:
 Qui tristis audis musicum citharac so-20
 num,

Quem tibi arum macerat iocunditas,
 Obsoniorum pretia cui gemitum expri-
 munt:

Qui, dum quadrantes aggeras patrimo-
 nio,

Coelum fatigas sordido periurio:

Qui circumcidis omnem impensam fu-25
 neri,

Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

FAB. XX.

P H A E D R V S.

Quid iudicare cogitet lior modo,
 Licet dissimulet, pulchre tamen intelligo;
 Quidquid putabit esse dignum memoriae,
 Aesopi dicet: si quid minus arriferit,
 A me contendet fictum quouis pignore. 5
 Quem volo refelli iam nunc responso
 meo:

E 4

Siue

Siue hoc ineptum, siue laudandum est opus,
 Inuenit ille, nostra perfecit manus.
 Sed exequamur coeptum propositi or-
 dinem.

FAB. XXI.

NAVFRAGIVM SIMONIDIS.

Homo doctus in se semper diuitias ha-
 bet.

Simonides, qui scripsit egregium melos,
 Quo paupertatem sustineret facilius,
 Circuire coepit urbes Asiae nobiles,
 5 Mercede accepta laudem victorum ca-
 nens.

Hoc genere quaestus postquam locuples
 factus est,

Venire in patriam voluit cursu pelagio.
 (Erat autem natus, ut aiunt, in Cea in-
 fula)

Ascendit nauem, quam tempestas hor-
 rida

10 Simul et vetustas medio dissoluit mari.

Hi zonas, illi res pretiosas colligunt:

Subsidium vitae. Quidam curiosior,

Simonide, tu ex opibus nil fumis tuis?

Mecum, inquit, mea sunt cuncta. Tunc
 pauci enatant,

15 Quia plures onere degrauiati perierunt.

Prae-

Praedones adsunt, rapiunt quod quisque
extulit,

Nudos relinquunt. Forte Clazomenae
prope

Antiqua fuit urbs, quam petierunt nau-
fragi.

Hic litterarum quidam studio deditus,
Simonidis qui saepe versus legerat, 20

Eratque absentis admirator maximus,

Sermone ab ipso cognitum cupidissime

Ad se recepit, veste, numis, familia

Hominem exornavit. Ceteri tabulam
suam

Portant, rogantes victum. Quos casu 25
obuios

Simonides ut vidit: Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta; vos quod rapuistis,
perit.

FAB. XXII.

MONS PARTVRIENS.

Mons parturibat, gemitus immanes
ciens,

Eratque in terris maxima expectatio.

At ille murem peperit. Hoc scriptum est
tibi,

Qui magna cum minaris, extricas nihil.

E 5

FAB.

FORMICA ET MVSCA.

Formica et musca contendebant acriter,

Quae plaris esset. Musca sic coepit prior:
Conferre nostris tu potes te laudibus?

Vbi immolatur, exta praegusto deum,
5 Moror inter aras, templa perlustro
omnia.

In capite regis sedeo, cum visum est mihi,

Et matronarum casta delibo oscula;
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum simile tibi contingit, rustica?

10 Est gloriosus sane conuictus deum,
Sed illi, qui inuitatur, non qui inuisus
est.

Reges commemoras, et matronarum
oscula:

Ego granum in hiemem cum studiose
congero,

Te circa murum pasci video stercore.

15 Aras frequentas: nempe abigeris, quo
venis.

Nihil laboras, ideo, cum opus est, nihil
habes.

Superba iactas, tegere quod debet pudor.
Aestate me laceassis; cum bruma est, siles.
Mori

Mori contractam cum te cogunt frigora,
 Me copiosa recipit incolumem domus. 20
 Satis profecto retudi superbiam.

Fabella talis hominum discernit notas
 Eorum, qui se falsis ornant laudibus,
 Et quorum virtus exhibet solidum decus.

FAB. XXIV.

SIMONIDES A DIIS SERVATVS.

Quantum valerent inter homines literae,

Dixi superius: quantus nunc illis honos
 A superis sit tributus, tradam memoriae.

Simonides idem ille, de quo retuli,
 Victori laudem cuidam pycetae ut scriberet,

Certo conduxit pretio: secretum petit.
 Exigua cum frenaret materia impetum,
 Vfus poetae, ut moris est, licentia,
 Atque interposuit gemina Ladae sidera,
 Auctoritatem similis referens gloriae. 10
 Opus approbavit, sed mercedis tertiam
 Accepit partem. Cum reliquum posceret,
 Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudis
 duae.

Verum, ut ne irate dimissum te sentiam,
 Ad coenam mihi promitte, cognatos volo 15

Ho-

Hodie inuitare, quorum es in numero
mihi.

Fraudatus quamuis, et dolens iniuria,
Ne male dimissus gratiam corrumperet,
Promisit, rediit, hora dicta, recubuit.

20 Splendebat hilare poculis conuiuium,
Magno apparatu laeta resonabat domus:
Duo cum repente iuuenes, sparsi puluere,
Sudore multo diffluentes, corpore

Humanam super formam, cuidam seruulo
25 Mandant, ut ad se prouocet Simonidem,
Illius interesse, ne faciat moram.

Homo perturbatus excitat Simonidem.

Vnum promorat vix pedem triclinio,
Ruina camarae subito oppressit ceteros,

30 Nec ulli iuuenes sunt reperti ad ianuam,
Ut est vulgatus ordo narratae rei,
Omnes scierunt, numinum praesentiam
Vati dedisse vitam mercedis loco.

FAB. XXV.

P O E T A.

Superfunt mihi, quae scribam, sed par-
co sciens:

Primum, esse ne tibi videar molestior,
Distringit quem multarum rerum varietas;
Dein, si quis eadem forte conari velit,

5 Habere ut possit aliquid operis residui.

Quam.

Quamuis materiae tanta abundet copia,
 Labori faber ut desit, non fabro labor.
 Breuitati nostrae praemium ut reddas,
 peto,

Quod es pollicitus : exhibe vocis fidem.
 Nam vita morti propior est quotidie, 10
 Et hoc minus perueniet ad me muneris,
 Quo plus consumet temporis dilatio.
 Si cito rem perages, usus fiet longior,
 Fruar diutius, si celerius coepero.
 Languentis aevi dum sunt aliquae reli- 15
 quiae,

Auxilio locus est: olim senio debilem
 Frustra adiuuare bonitas nitetur tua,
 Cum iam desierit esse beneficium utile,
 Et mors vicina flagitabit debitum.
 Stultum admouere tibi preces existimo, 20
 Procliuis ultro cum sit misericordia.
 Saepe impetrauit veniam confessus reus:
 Quanto innocenti iustius debet dari?
 Tuae prius sunt partes, aliorum dein:
 Similique gyro venient aliorum vices. 25
 Decerne quod religio, quod patitur fides,
 Et gratulari me fac iudicio tuo,
 Excedit animus, quem proposuit, termi-
 num;
 Sed difficulter continetur spiritus,
 Integritatis qui sinceræ conscius, 30
 A noxiorum premitur insolentiis.

Qui

Qui sint, requires ; apparebunt tempore.
Ego, quondam legi quam puer senten-
tiam :

Palam mutire plebeio piaculum est,
35 Dum sanitas constabit, pulcre memi-
nero.

PHAEDRI LIBER QVINTVS.

P O E T A.

Cum destinassem operis habere ter-
minum

In hoc, ut aliis esset materiae satis :

Consilium tacito corde damnauit meum.

Nam si quis talis etiam est tituli artifex,

5 Quo pacto diuinabit, quidnam omiserim,
Ut illud ipsum cupiat famae tradere ?

Sua cuique cum sit animi cogitatio,

Colorque proprius. Ergo non leuitas
mihi,

Sed certa ratio, causam scribendi dedit.

10 Quare, Particulo, quoniam caperis fa-
bulis,

Quas Aesopeas, non Aesopi nomino,

Quasi

Quasi paucas ostenderit, ego plures dif-
fero,

Vfus vetusto genere, sed rebus nouis,
Quarum libellum dum vaciue perleges,
Hunc obtrectare si volet malignitas, 15
Imitari dum non possit, obtrectet licet.

Mihi parta laus est, quod tu, quod si-
miles tui,

Vestras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longa iudicatis memoria.
Illitteratum plausum nec desidero. 20

IDEM POETA.

Aesopi nomen sicubi interposuero,
Cui reddidi iam pridem, quicquid debui,
Auctoritatis esse scito gratia:

Vt quidam artifices nostro faciunt fae-
culo,

Qui pretium operibus maius inueniunt, 5
nouo

Si marmori adscripserunt Praxitelen suo,
Trito Myronem argento. Fabulae ex-
audiant

Adeo fugatae. Plus vetustis nam fauet
Inuidia mordax, quam bonis praesenti-
bus.

Sed iam ad fabellam talis exempli re-
ror.

FAB.

DEMETRIVS ET MENAN-
DER.

Demetrius, qui dictus est Phalereus,
Athenas occupauit imperio improbo.
Vt mos est vulgi, passim et certatim ru-
unt:

FELICITER subclamant. Ipsi principes
5 Illam osculantur, qua sunt oppressi, ma-
num,

Tacite gementes tristem fortunae vicem.
Quin etiam resides, et sequentes otium,
Ne defuisse noceat, repunt ultimi.
In queis Menander, nobilis comoediis,

10 Quas, ipsum ignorans, legerat Deme-
trius,

Et admiratus fuerat ingenium viri,
Vnguento delibutus, vestitu affluens,
Veniebat gressu delicato, et languido.
Hunc ubi tyramus vidit extremo agmine,

15 Quinam cinaedus ille in conspectu meo
Audet venire? responderunt proximi:

Hic est Menander scriptor. Mutatus sta-
tim.

* * *

FAB.

FAB. II.

VIATORES ET LATRO.

* * *

Et vindicauit sese forti dextera.

Latrone occiso, timidus accurrit comes,
 Stringitque gladium, dein reiecta penula,
 Cedo, inquit, illum, iam curabo fentiat,
 Quos attentarit. Tunc qui depugna-5
 uerat:

Vellem, istis verbis saltem adiuuisses
 modo,

Constantior fuisset, vera existimans,
 Nunc conde ferrum, et linguam pariter
 futilem,

Vt possis alios ignorantes fallere.
 Ego, qui sum expertus, quantis fugias 10
 viribus,

Scio, quam virtuti non sit credendum tuae.

Illi assignari debet haec narratio,
 Qui re secunda fortis est, dubia fugax.

FAB. III.

CALVVS ET MVSCA.

Calui momordit musca nudatum caput:
 Quam opprimere captans, alapam sibi
 duxit grauem.

F Tunc

Tunc illa irridens : punctum volucris
paruulae

Voluisti morte ulcisci ; quid facies tibi,

5 Iniuriae qui addideris contumeliam ?

Respondit : mecum facile redeo in gra-
tiam,

Quia non fuisse mentem laedendi scio ;

Sed te , contemti generis animal impro-
bum,

Quae delectaris bibere humanum sangui-
nem,

10 Optem necare, vel maiore incommodo.

Hoc argumentum , veniam mage dari,
docet,

Qui casu peccat, quam qui consilio est
nocens :

Illum esse quavis poena dignum iudico.

FAB. IV.

HOMO ET ASINVS.

Quidam immolasset verrem cum sancto
Herculi,

Cui pro salute votum debebat sua,

Afello iussit reliquias poni hordei.

Quas aspernatus ille, sic locutus est :

5 Tuum libenter prorsus appeterem cibum,

Nisi qui nutritus illo est, iugulatus fo-
ret,

Hu-

Huius respectu fabulae deterritus
 Periculofum femper vitavi lucrum.
 Sed dicis : qui rapuere diuitias , habent.
 Numeremus , agetum , qui deprehensi ¹⁰
 perierint.

Maiorem turbam punitorum reperies.
 Paucis temeritas est bono , multis malo.

FAB. V.

SCVRRRA ET RVSTICVS.

Prauo fauore labi mortales folent,
 Et , pro iudicio dum ftant erroris fui ,
 Ad poenitendum rebus manifestis agi.

Facturus ludos quidam diues nobiles,
 Propofito cunctos inuitauit praemio,
 Quam quisque poffet , ut nouitatem osten- ⁵
 deret.

Venere artifices laudis ad certamina.
 Quos inter scurra , notus urbano fale ,
 Habere dixit fe genus fpectaculi,
 Quod in theatro nunquam prolatum fo- ¹⁰
 ret.

Disperfus rumor ciuitatem concitat :
 Paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
 In fcena vero postquam folus conftitit,
 Sine apparatu , nullis adiutoribus ,
 Silentium ipfa fecit exfpectatio.
 Ille in finum repente demifit caput, ¹⁵

F 2

Et

Et sic porcelli vocem est imitatus sua,
 Verum ut subesse pallio contenderent,
 Et excuti iuberent. Quo facto, simul
 20 Nihil est repertum, multis onerant lau-
 dibus,

Hominemque plausu prosequuntur ma-
 ximo.

Hoc vidit fieri rusticus. Non mehercule
 Me vincet, inquit: et statim professus est,
 Idem facturum melius se postridie.

25 Fit turba maior. Iam fauor mentes te-
 net,

Et derisuri, non spectaturi, sedent.
 Vterque prodit. Scurra degrunnit prior,
 Mouetque plausus, et clamores iuscitat.
 Tunc simulans sese vestimentis rusticus.

30 Porcellum obtegere, (quod faciebat sci-
 licet,

Sed, in priore quia nil compererant, la-
 tens)

Peruellit aurem vero, quem celauerat,
 Et cum dolore vocem naturae exprimit.

Acclamat populus, scurram multo simi-
 lius

35 Imitatum, et cogit rusticum trudi foras.

At ille profert ipsum porcellum e sinu,
 Turpemque aperto pignore errorem pro-
 bans,

En, hic declarat, quales fitis iudices.

P O E T A.

Adhuc supersunt multa, quae possim
 loqui,
 Et copiosa abundat rerum varietas : 40
 Sed temperatae suaves sunt argutiae,
 Immodicae offendunt. Quare, vir fan-
 cissime,
 Particulo, chartis nomen victurum meis,
 Latinis dum manebit pretium litteris,
 Si non ingenium, certe breuitatem ap- 45
 proba,
 Quae commendari tanto debet iustius,
 Quando poetae sunt molesti validius.

FAB. VI.

DVO CALVI.

Inuenit caluus forte in triuio pectinem :
 Accessit alter, aequae defectus pilis,
 Eia, inquit, in commune, quodcunque
 est lucri.
 Ostendit ille praedam, et adiecit simul :
 Superum voluntas fauit ; sed, fato inuido, 5
 Carbonem, ut aiunt, pro thesauro in-
 uenimus.
 Quem spes delusit, huic querela con-
 uenit.

PRINCEPS TIBICEN.

Vbi vanus animus, aura captus friuola,
 Arripuit insolentem sibi fiduciam,
 Facile ad derisum stulta leuitas ducitur.

- Princeps tibicen notior paullo fuit,
 5 Operam Bathyllo solitus in scena dare.
 Is forte ludis (non satis memini quibus)
 Dum pegma rapitur, concidit casu graui
 Nec opinans, et sinistram fregit tibiam,
 Duas cum dextras maluisset perdere.
 10 Inter manus sublatus, et multum gemens
 Domum refertur. Aliquot menses trans-
 eunt,

Ad sanitatem dum venit curatio.
 Vt spectatorum mos est, et lepidum ge-
 nus,

- Desiderari coepit, cuius flatibus
 15 Solebat excitari saltantis vigor.
 Erat facturus ludos quidam nobiles,
 Et incipiebat Princeps ingredier. Eum
 Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
 Ipso ludorum ostenderet sese die,
 20 Qui simul aduenit, rumor de tibicine
 Fremit in theatro: quidam affirmant mor-
 tuum,

Quidam in conspectum proditurum sine
 mora.

Au-

Aulæo misso, deuolutis tonitribus,
 Dii sunt locuti more translaticio.
 Chorus reducto tunc, et notum canticum 25
 Imposuit, cuius hæc fuit sententia:
 Laetare incolumis, Roma, saluo principe.
 In plausus confurrectum est. Iactant basia.
 Tibicen gratulari fautores putat.
 Equester ordo stultum errorem intelligit, 30
 Magnoque risu canticum repeti iubet.
 Iteratur illud. Homo meus se in pulpito
 Totum prosternit: plaudit illudens eques:
 Rogare populus hunc coronam existimat.
 Vt vero cuneis notuit res omnibus, 35
 Princeps, ligato crure niuea fasciâ,
 Niueisque tunicis, niueis etiam calceis,
 Superbiens honore diuinæ domus,
 Ab uniuersis capite est protrusus foras,

FAB. VIII.

OCCASIO DEPICTA.

Cursu volucris, pendens in nouacula,
 Caluus, comosa fronte, nudo corpore,
 Quem si occuparis, teneas; elapsum semel
 Non ipse possit Iupiter reprehendere;
 Occasionem rerum significat breuem. 3
 Effectus impediret ne segnis mora,
 Fingere antiqui talem effigiem temporis.

FAB. IX:

TAVRVS ET VITVLVS.

Angusto in aditu taurus luctans cor-
nibus,

Cum vix intrare posset ad praesepia,
Monstrabat vitulus, quo se pacto plecte-
ret.

Tace, inquit, ante hoc noui, quam tu
natus es.

5 Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

FAB. X.

VENATOR ET CANIS

Aduersus omnes fortis veloces feras
Canis, cum domino semper fecisset fatis,
Languere coepit annis ingrauantibus.

Aliquando obiectus hispidi pugnae fuis,
5 Arripuit aurem: sed cariōsis dentibus
Praedam dimisit. Hic tum venator dolens
Canem oburgabat. Cui latrans contra
fenex:

Non te destituit animus, sed vires meae,
Quod fuimus laudas; iam damnas, quod
non fumus.

10 Hoc cur, Philete, scripserim, pul-
chre vides.

AP.

APPENDIX
FABVLARVM

^A
MARQVARDO GVDIO

ex Manuscripto Divionensi
descriptarum.

FAB. I.

MILVVS AEGROTANS.

Multos cum menses aegrotasset mil-
uus,

Nec iam videret esse vitae spem suae;

Matrem rogabat, sancta circumiret loca,

Et pro salute vota faceret maxima.

Faciam, inquit, fili; sed, opem ne non

impetrem,

Vehementer vereor; sed qui delubra

omnia

Vastando, cuncta polluisti altaria,

Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis

rogem?

F 5

FAB.

FAB. II.

LEPORES VITAE PER-
TAESI.

Qui sustinere non potest suum malum,
 Alios inspiciat, et discat tolerantiam.

Aliquando in filius strepitu magno
 conciti

Lepores clamant, se propter assiduos
 metus

5. Finire velle vitam. Sic quemdam ad
 lacum

Venerunt, miseri quo se praecipites da-
 rent.

Aduentu quorum postquam ranae territae
 Virides in algas misere fugientes ruunt:

Heu, inquit unus, sunt et alii, quos
 timor

10. Vexat malorum. Ferte vitam, ut ce-
 teri.

FAB. III.

VVLPI ET IVPITER.

Naturam turpem nulla fortuna obtegit.
 Humanam in speciem cum vertisset Iu-
 piter

Vulpem, regali pellex ut sedit throno,

Sca-

Scarabeum vidit prorepentem ex angulo,
Notamque ad praedam celeri profiluit 5
gradu.

Superi risere, magnus erubuit pater,
Repudiatam turpemque pellicem expu-
lit;

His profecutus : viue, quo digna es,
modo,

Quae nostris uti meritis digne non potes.

FAB. IV.

LEO ET MVS.

Ne quis minores laedat, fabula haec
monet,

Leone in filua dormiente, rustici
Luxuriantes mures, et unus ex iis
Super cubantem casu quodam transiit;
Expergefactus miserum leo celeri impetu §
Arripuit; ille veniam sibi dari rogat,
Crimen supplex fatetur, peccatum impru-
dentiae.

Hoc rex ulcisci gloriosum non putans,
Ignouit et dimisit. Post paucos dies
Leo, dum vagatur noctu, in foueam de-
cidit.

Captum.

Captum ut se agnouit laqueis, voce ma-
xima

Rugire coepit; cuius immanem ad fo-
num

Mus subito accurrens: non est, quod
timeas, ait,

Beneficio magno gratiam reddam parem.

15 Mox omnes artus, artuum et ligamina
Lustrare coepit, cognitosque dentibus
Nervos rodendo laxat ingenia artuum.
Sic captum mus leonem filius reddidit.

FAB. V.

HOMO ET ARBORES.

Pereunt, suis auxilium qui dant ho-
sibus.

Facta bipenni quidam ab arboribus pe-
tit,

Manubrium ut darent e ligno, quod fo-
ret

Firmum: iusserunt omnes oleastrum dari.

3 Accepit munus, aptans et manubrium

Coepit securi magna excidere robor.

Dumque eligebat, quae vellet, sic fra-
xino

Dixisse fertur quercus: merito caedi-
mur.

FAB.

FAB. VI.

MVS ET RANA.

Mus, quo transire posset flumen facilius,
Auxilium ranae petit. Haec muris al-
ligat

Lino priorem crus ad posterius pedem.
Annem natantes vix medium deuenie-
rant,

Cum rana, subito fundum fluminis pe-
tens,

Se mergit, muri ut vitam eriperet per-
fide.

Qui dum, ne mergeretur, tendit vali-
dius;

Praedam conspexit miluus propter vo-
lans,

Muremque fluctuantem rapuit unguibus,
Simulque ranam colligatam sustulit. 10

Sic saepe intereunt, aliis meditantibus
necem.

FAB. VII.

GALLIDVO ET ACCIPITER.

Gallus cum gallo saepe pugnam confe-
rens,

Accipitrem victus iudicem litis petit.

Hic.

Hic, ambo si venirent, mente concipit
 Spem deuorandi, qui exhiberet se prior.
 5 Mox cum venisse, causam ut orarent
     suam,
 Vidit,prehendit illum, qui primus fo-
     rum
 Deduxit ad suum litem. Ille clamat,
 Ne plectar ego, sed ille, qui fugam petit.
 Cui ales, hodie ne te credas unguibus
 10 Posse eripi meis; quos alteri dolos
 Tendebas, aequum te nunc est ipsum
     pati.
 Qui saepe tractat aliorum secum ne-
     cem,
 Ignorat, triste quid sibi fatum paret.

FAB. VIII.

COCHLEA ET SIMIUS.

Amore tacta speculi inuenti cochlea,
 Fulgentis orbem scandens, coepit lin-
     gere,
 Nil illi melius contulisse se putans,
 Quam si splendorem commacularet for-
     dibus.
 5 Vt inquinatum vidit speculum simius,
 Qui se calcari talibus permiserit,

Me-

Meretur, inquit, tale dedecus pati.
 Haec illis est fabella scripta feminis.
 Ineptis quae se iungunt et stultis viris.

FAB. IX.

MVS VRBANVS ET RV-
STICVS.

Hospitio quondam mus urbanus rustici
 Exceptus, vili glande coenat in cauo.
 Induxit precibus post, ut urbem rusti-

cus

Cellamque intraret plenam rebus opti-
 mis.

In qua dum variis perfruuntur reliquiis, 5
 Impulso venit ostio cellarius.

Quo mures diffugiunt strepitu perterriti,
 Et notis facile urbanus se condit cauis ;
 At miser, ignota trepidans rusticus do-

mo,

Timensque mortem, per parietes cursu-
 rat.

Vt, quae volebat, sustulit cellarius,
 Clausitque limen, iterum urbanus rusti-
 cum

Hortatur ; ille perturbatis sensibus
 Vix, inquit, possum capere prae metu
 cibum.

Pu-

- 15 Putasne, veniet ille? Quid tantum ti-
mes,
Urbanus inquit? age, fruamur ferculis,
Quae frustra rure quaeras. Contra ru-
sticus:
Tu, qui timere nescis, fruiere his omni-
bus;
20 At me securum pascat glans et liberum.
In paupertate tutum praestat viuere,
Quam diuitiarum carpi sollicitudine.

FAB. X.

ASINVS DOMINO BLAN-
DIENS.

- Blandiri domino asellus ut vidit suo
Canem, et de mensa saturari quotidie,
Et frustra largiter iactari a familia,
Sic est locutus: si canem immundissi-
mum
5 In tantum dominus et familia diligit,
Quid me futurum, si par illi fecero
Officium, multo qui sum melior hoc
cane,
Rebusque pluribus utilis et laudabilis?
Alor qui sanctae fontibus puris aquae,
10 Ciboque numquam soleo pasci fordido.

Sum

Sum fane catulo dignior vita frui
 Beatiore, honorem et summum conse-
 qui,
 Afellus haec dum secum, stabulum con-
 spicit
 Intrare dominum : quare accurrens ocius,
 Rudensque profilit, et humeris ambos ¹⁵
 pedes
 Imponit, osque lingua coepit lambere,
 Vestemque foedis scindens unguis graui,
 Herum fatigat, stulte blandus, pondere.
 Clamore domini concitatur familia,
 Fustesque et saxa passim arripiens obuia, ²⁰
 Rudentem mulctat; et mox membris de-
 bilem
 Fractisque coxis, domini lapsum a cor-
 pore,
 Semianimum tandem deiicit ad praese-
 pia.
 Fabella, ineptus ne se inuitis ingerat,
 Melioris aut affectet officium, docet.

GRVS, CORNIX ET DO-
MINVS.

Foedus iuratae grus et cornix iunxe-
rant,

Cornicem grus ab auibus ut defenderet;
Cornix futura, ut grus caueret, dice-
ret.

Hinc cum frequenter ad cuiusdam rustici
Agrum uolarent, atque euellerent fata
Radicitus; agri dominus vidit, et do-
lens,

Saxum da, clamat, quo feriam gruem,
puer.

Cornix ut audit, illico monet gruem,
Sibi quae cavit. Alia dein die audiens

10 Cornix petentem saxum: rursus com-
monet

Gruem, ut vitaret sedulo periculum.

Auem diuinam suspicatus rusticus,
Audire iussa; puero, si, inquit, dixerò,
Offam da, tu mihi clam lapidem por-
rige.

15 Grus venit, ille puerum offam iubet
dare;

At ille lapidem, quo ferit gruem, de-
dit,

Et

Et crura fregit. Vulneratus grus ait :
 Diuina cornix , ubi nunc auspicia tua ?
 Cur non monere socium , ut deieraueras ,
 Properasti , tale ne mihi veniret malum ? 20
 Respondit illa , non meretur ars mea
 Culpari , sed dolosa sunt bilinguium
 Consilia , qui aliud dicunt , atque aliud
 agunt.

Promissis ducunt qui imperitos subdo-
 lis ,
 Mox fictis caussis haud desistunt ludere. 25

FAB. XII.

AVES ET HIRVNDINO.

Aues in unum cum deuenissent locum,
 Viderunt hominem seminantem linum
 agro.

Quod ut pro nihilo habere hirundo in-
 telligit ;

Sic conuocatas allocuta traditur.

Hinc nobis instat omnibus periculum, 5

Si semen ad maturitatem venerit.

Aues risere. Germinauit ut vero seges,

Hirundo rursus , instat pernicies , ait :

Adeste , germen eruamus noxium,

Ne , si mox crescat , inde fiant retia, 10

Et nos possimus artibus humanis capi.

G 2

Rr

Ridere pergunt verba aues, hirundinis
 Consilium et ipernunt stulte prudentissi-
 mum.

At illa cauta ad hominem se mox con-
 tulit,

15 Vt tuta tignis nidum suspendat suum,
 Sed, quae salubre monitum aues despe-
 xerant,

De lino factis captae pereunt retibus.

FAB. XIII.

PERDIX ET VVLPIS.

Refedit alta quondam perdix arbore,
 Aduenit vulpis. Deinde sic coepit loqui:
 O quanta vultus species est, perdix,
 tui!

5 Coralla rostrum, crura vincunt purpurae
 Fulgorem. At si dormires, quanto pul-
 crior

Esses. Vt stulta clausit oculos, illico
 Rapit credentem vulpis. Illa stertibus
 Haec mixta grauibus verba supplex edi-
 dit:

Per o tuarum, vulpis, artium decus,
 10 Vt ante, quaeso, nomen proferas meum,
 Sic deuorabis. Vulpis, ubi voluit lo-

Apèruit os : at perdix euasit necem.
Decepta vulpis , quid opus erat loqui
mihî ?

Respondit perdix et dormire quid mihî
Erat necesse , somnus cui non venerat ? 75

Haec illis , qui loquuntur , ubi nil est
opus,
Et qui , vigilare cum necesse , dormiunt.

FAB. XIV.

ASELLVS, BOS ET VO-
LVCRES.

Afellus et bos uno sociati iugo
Plaustrum trahebant ; bos , dum tendit
validius,

Confregit cornu. Afellus nil leuaminis
Sentire iurat se a conforte debili.

Laborem intendens, cornu rumpit al- 5
terum

Terraeque tandem bos procumbit mor-
tuus.

Asinum bubulcus carne mox onerat bo-
uis,

Qui plagas inter mille ruptus concidit,
Et exspirauit, media collapsus via.

Ad praedam volucres conuolantes in- 10
quiunt :

Si te precanti mitem exhibuiffes boui,
Non immaturo pasceres nos funere.

FAB. XV.

LEO ET PASTOR.

Errans in filua spinam calcavit leo,
Mox ad pastorem cauda venit blandiens;
Ne perturberis, imploro supplex opem,
Non praedam quaero. Pōnit in gremio
pedem
5 Homo sublatum, et, eximens spinam,
gravi
Leuat dolore. Redit hinc in filuas leo.
Falso post tempus accusatus crimine
Pastor damnatur, atque ludis proximis
Ieiunis proiici iubetur bestiis.
10 Emissae dum discursitant passim ferae,
Agnouit hominem, qui medicinam fe-
cerat,
Leo, et sublatum rursus in gremio pe-
dem
Pastori ponit. Rex ut cognouit, statim
Siluis leonem, et pastorem reddit suis.

FAB.

FAB. XVI.

CULEX ET TAURVS.

Culex cum taurum prouocasset viribus,
 Caucti venerunt populi, ut pugnam cer-
 nerent.

Culex tum, fatis est, quod venisti co-
 minus:

Nam paruus mihi, iudicio sum magnus
 tuo.

Hinc se per auras penna sustulit leui, 5
 Lusitque turbam, et tauri destituit mi-
 nas.

Quod si fuisset validae ceruicis memor,
 Et taurus hostem contempsisset sordidum,
 Fuisset vana inertis gloriatio.
 Amittit famam, qui se indignis comparat. 10

FAB. XVII.

EQVVS ET ASINVS.

Asello sonipes phaleris occurrit tumens,
 Et lassus, multo tardius quod pondere
 Viam dedisset transeunti; vix, ait,
 Me teneo, quin te saeuus calcibus exte-
 ram.

- § Tacuit asellus, gemitu testatus deos:
 Equus, currendo ruptus paruo in tem-
 pore,
 Ad villam mittitur. Hunc onustum ster-
 core
 Ut vidit asinus, tali derisit ioco.
 Quo, gloriose, phaleras has quondam
 tibi,
 10 Modo ad despectam qui redisti miseriam?
 Felix ne spernat, dubiae fortis imme-
 mor,
 Humilem, cum quid futurus ipse, nesciat.

FAB. XVIII.

VOLVCRES, QUADRVPE-
DES ET VESPERTILIO.

- Bellum gerebant volucres cum quadru-
 pedibus,
 Et vincebantur versa victores vice.
 At vespertilio, dubios euentus timens,
 Ad illos semper, quos superasse viderat,
 § Se conferebat. In pacem cum pristinam
 Redissent, fraus utrique generi apparuit.
 Damnatus ergo tam pudendo crimine,
 Lucem refugiens, atris posthac condidit
 Se tenebris, solus noctibus semper vo-
 lans.

Qui

Qui se duabus venditabit partibus, 10
 Vtrisque ingratus vitam deget turpiter.

FAB. XIX.

**LVSCINIUS, ACCIPITER ET
 AUCEPS.**

Accipiter in luscinii nido dum sedet,
 Aurito insidians, illic pullos inuenit;
 Mater periclo mota prolis, aduolat,
 Supplexque pullis ut pareat suis, rogat.
 Accipiter, quod vis, inquit, faciam, si 5

bona

Cantabis voce carmen modulatum mihi.

At illa, quamuis excideret animus, ta-
 men

Metu parebat, et coacta cantitat

Luctuque plena. Praedam qui captaue-
 rat

Accipiter, inquit, non tu cantasti bene, 10

Et unam ex pullis apprehendit unguibus;

Coepitque deuorare. Ex diuerso venit

Auceps, et calamo clam crescente, per-
 fidam

Visco contigit, atque in terram detrahit.

Quicumque fraudes alii tendit subdo- 15
 las,

Timere debet, ne ipse capiatur dolo.

G 5

FAB.

FAB. XX.

LVPVS, VVLPIS ET PA-
STOR.

Lupus per tempus maximam congefferat
 Praedam in cubile, haberet ut cibaria,
 Quois plures posset menses otio frui.
 Vulpes ut nouit, ad cubile abit lupi,
 5 Et voce tremula, an recte frater omnia?
 Quod te non vidi filuis venantem tuis,
 Tristem per omnes exegi vitam dies.
 Lupus, liuorem postquam agnouit ae-

mulae,
 Non tu sollicita huc causa venisti mea,
 10 Sed partem ut captas. Fraude quid pe-
 tas, scio.

Irata vulpis ad ouium pastorem abit,
 Agefne, pastor, inquit, gratias mihi,
 Inimicum si tradidero hodie gregis tui,
 Ut numquam sis sollicitus. Pastor, fer-

15 Tibi, inquit, tribuam et, quidquid volue-
 ris, lubens.

Cubile monstrat illa pastori lupi;
 Qui claufum protinus peremit lancea,
 Et gaudens de alieno saturauit aemulam.
 Ut vero vulpis in venantes incidit
 20 Deprehensa, canibus et laniata, sic ait:

Dedi

Dedi vix alteri malum, et iam punior.
 Timere debet, quisquis alii sustinet
 Nocere, peius ipsi ne eueniat malum.

FAB. XXI.

OVES ET LVPI.

Oues lupique cum certassent proelio,
 Illae vicerunt, tutae praesidio canum.
 Lupi legatos mittunt, et fictam petunt
 Hac lege pacem, ut dederent oves canes,
 Et obsides luporum catulos reciperent. 5
 Oves, aeternam sic sperantes gratiam
 Iniri, faciunt, quod poposcerunt lupi.
 Post paullo cum coepissent ululare ca-
 tuli,
 Lupi, necari caussantes natos suos,
 Pacemque ruptam ab ouibus, undique 10
 impetu
 Inuadunt facto nudas defensoribus:
 Fidem quae stultae quod habuerant ho-
 stibus,
 Consilium fera damnant poenitentia.
 Praesidium, quo quis olim tutus vi-
 xerat,
 Si prodat aliis, frustra post desiderat.

FAB.

FAB. XXII.

SIMIUS ET VVLPIVS.

Rogabat vulpem simius, caudae suae
 De magnitudine aliquid ut sibi daret,
 Nates velare quo posset turpissimas.
 Quid enim, inquit, cauda tantae longitu-
 dinis

5 Prodest? quo tantum pondus per terram
 trahis?

Cui vulpis, esset quamuis illa longior,
 Maiorque multo, mallet per terram ac
 lutum,

Spinasque trahere, quam partem tibi
 dare,

Meo ne tegmine videaris pulchrior?

10 Auare, te fabella haec, et locuples,
 monet,

Qui, quamuis superest, nil tamen das
 pauperi.

FAB. XXIII.

LVPVS, PASTOR ET VE-
 NATOR.

Cum venatorem fugeret instantem lupus,
 Et a pastore visus, qua parte fugeret,

Et

E turba ut vidit unus, qui se fecerat
Regem, teneri iussit illos, sciret ut,
5 De se quid homines dicerent: simul iu-
bet

Omnés adstare simios longo ordine,
Dextra laeuaque; sed sibi poni thronum,
Ut hominum reges quondam facere vi-
derat.

Mox iussos homines in medium adducit,
rogat,

10 Qualisnam vobis esse videor, hospites?
Respondit mendax, rex videris maxi-
mus.

Quid hi, quos apparere nunc vides mihi?
Hi comites, hi legati, et militum du-
ces.

Mendacio laudatus cum turba sua
15 Adulatori munus imperat dari.
Hic secum verax, tanta si mendacio
Sit merces, quanto non ego, dixit, mu-
nere

Donabor, verum si pro more dixerō.
Hinc ad veracem simius: et qualis tibi
20 Videor, et illi, quos stare ante me vi-
des?

Respondit ille: verus es tu simius,
Et simii omnes illi, qui similes tui.
Iratu illum dentibus rex imperat

Lacerari et unguibus, quod vera di-
xerat.

Blandum laudatur a malis mendacium; 25
Bonis honesta fert exitium veritas.

FAB. XXV.

HOMO ET LEO.

Homo certabat cum leone, fortior
Quis esset, litisque huius testimonium
Dum quaerunt, ad sepulcrum tandem ve-
nerunt.

Elisis in quo ab homine pictum faucibus
Leonem ostendit, argumentum virium. 5
Leo respondit: humana hoc pictum
manu.

Videres hominem deiectum, si pingere
Leones scirent. Sed ego testimonium
Dabo virtutis certius. Ad spectaculum
Induxit hominem; monstrans ubi bona 10
fide

Enectos a leonibus homines, ait,
Non est colorum testimoniis opus,
Hic exhibetur vera virtus actibus.

Colore frustra mendaces uti docet
Fabella, certa cum datur probatio. 15

FAB.

CICONIA, ANSER, ET ACCIPITER.

Venisset notum ad stagnum cum ciconia,
Mergentem inuenit se frequenter anse-
rem

Sub undis; quaerit, cur hoc faceret.

Ille ait,

Haec nobis consuetudo est, et in luto

5 Reperimus escam, et accipitris simul
impetum

Venientis ad nos tuti sic euadimus.

Sum multo accipitre fortior, ciconia

Inquit: amicitiam si vis mecum iungere,

Illi insultare victor poteris. Credulus

10 Et protinus auxilium petens anser, simul

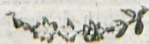
In agrum prodit; illico superuenit

Accipiter, et comprehensum facuis ungui-
bus,

Fugiente deorat anserem ciconia.

Cui anser: qui patrono se tam debili

Credit, peiore finiri debet nece.

FAB. XXVII.

OVIS ET CORNIX.

In tergo cornix otiose confidens
 Ovis, tundeat illud rostro : cum diu
 Fecisset, inquit patiens ovis iniuriæ,
 Hanc si fecisses contumeliam canis,
 Eius latratum haud ferres. At cornix 5
 oui,
 Collo tam forti nunquam sedeo, nam
 scio
 Quos debeam lacescere, annis callida;
 Acribus amica, at importuna inermibus.
 Sic me creatum di voluerunt vivere.
 His, qui lacescunt innocentes infimi, 10
 Vexare fortes metuunt, scripta est fa-
 bula.

FAB. XXVIII.

FORMICA ET CICADA.

Hiemis formica grana tempore e cauo
 Trahens staccabat, quæ prudens colle-
 gerat
 Aestate. Esuriens hanc, ut aliquid sibi
 daret,
 Rogat cicada. Cui formica: aestate quid
 Agebas? inquit illa: non erat otium, 5

H

Vt

Vt de futuro cogitarem tempore,
 Errabam cantans per sepes et pascua.
 Ridens formica, et grana referens, sic
 ait:

Aestate quae cantasti, age, salta frigore.

10 Piger laboret certo semper tempore,
 Ne, cum nil habeat, poscens accipiat
 nihil.

FAB. XXIX.

EQVVS ET ASINVS.

Equum rogabat asinus paullulum hordei:
 Libenter, ait; et si superesset, largiter
 Pro dignitate nostra tribuerem tibi:
 Simul sed nostra vespere ad praesepia
 5 Venero, mox plenum farre sacculum
 dabo.

Asellus inquit, nunc qui rem parua
 negas,

Quid in maiore te facturum existimem?

Qui, magna cum promittunt, parua
 denegant,

In dando se tenaciores indicant.

FAB. XXX.

LEO SENEX ET VULPIS.

Defectus annis languorem finxit leo.
 Aegrotum ad regem visitandum bestiae
 Plures venerunt; deuorat quas protinus.
 Sed cauta vulpis ante speluncam procul
 Stabat salutans regem. Quam rogat leo, 5
 Cur non intraret; video quod vestigia
 Intranantium multa, at nulla exeuntium.
 Cautis prodesse pericula aliorum so-
 lent.

FAB. XXXI.

PVLEX ET CAMELVS.

Pulex cameli dorso forte confidens,
 Grauatns multis qui incedebat sarcinis,
 Sibi placebat, longe visus altior.
 Iter cum longum facerent; vespera simul
 Ad stabulum venerunt, pulex leuiter 5
 statim
 Ad terram saliens, ecce, dixit, ocius
 Descendo, attritum ne grauem diutius.
 At ille, gratum est, inquit, sed nec
 pondere,

H 2

Te

Te imposito, me grauari sentire potui,
 10 Nec, te deiecto, habere quid leua-
 minis.

Qui se sublimi, nullo cum sit ordine,
 Iactat, notatus in despectum deuenit.

FAB. XXXII.

HOEDVS ET LVPVS.

Capella, foetum ut custodiret, exiens
 Pastum, imprudentem monuit hoedum,
 ne ostium

Aperiret, multas quod sciret stabula
 feras

Circuire pecorum. Ut abiit, aduenit
 lupus,

5 Assimulans vocem matris, et iubet fores
 Sibi referari, ut hoedus audiuit, lupo
 Per rimam spectans, inquit, audio so-
 num

Matris, sed fallax atque inimicus es
 mihi;

Sub voce matris nostrum quacris fan-
 guinem

10 Potare, et nostra carne fatiari. Vale.

Laus magna natis, obsequi paren-
 tibus.

FAB. XXXIII.

PAUPER ET SERPENS.

Serpens in aedibus cuiusdam pauperis
 Venire semper ad mensam consueverat,
 Et inde micis pascebatur largiter.
 Diues post paullo factus; irasci incipit
 Serpenti, et vulnerat secure; tempore
 Ad pristinam interposito egestatem re-
 dit.

Pro sorte varia serpentis postquam vi-
 det

Fortunam mutari suam, blande petit
 Ignoscat ut peccanti; cui serpens ait,
 Te poenitebit sceleris, usque dum mea
 Cicatrix clauia fuerit; at tamen optima
 Fide me posthac noli amicum credere.
 Redire tamen hac lege in gratiam volo,
 Securis numquam peritidae si memine-
 rim.

Suspectus esse debet, qui laesit se-
 mel,

Et caute semper integranda gratia.

FAB.

AQVILA ET MILVVS.

In ramo tristis federat cum miluo

Aquila. Quid vultu te tam moesto, mil-
uus,

Conspicio? quaero, dixit illa, coniu-
gem

Parem, nec inuenire possum. Me ac-
cipe,

5 Te multo qui sum fortior. Quid? an
potes

Ex rapto victum quaerere? unguibus
meis

Struthiocamelum rapui prensum saepius.

Inducta verbis aquila coniugem capit.

Paruo post nuptias transacto tempore

10 Aquila, abi, et praedam promissam mi-
hi rape.

Volans in altum foricem immundissi-
mum,

Et longo miluus affert putridum situ.

Haecne est polliciti, aquila dixit, fides
tui?

Cui

Cui miluus ; ego, ut peruenirem nu-
ptias

Ad regias, nihil non posse me fidem 15

Dedissem, quamuis me nequire noue-
rim.

Qui se maiores cupidi quaerunt con-
iuges,

Dolent decepti se post iunctos vilibus.

Auffer dem sind auf unsere Kosten, in eben
diesem Format, und auf das nemliche
Papier gedruckt worden:

M. Tullii Ciceronis de Oratore, Libri III.
27. fr. oder 7. ggr.

Q. Curtii Rufi Historia Alexandri magni,
c. Supplem. a 37 $\frac{1}{2}$ fr. oder 10 ggr.

Eutropii Breviarium Historiae Rom. e Rec-
ensione H. Verheyk a 12 fr. oder 3 ggr.

Q. Horatii Flacci Opera a 30 fr. oder 8 ggr.
Iustini Historiarum Libri XXXIV. a 30 fr.

oder 8 ggr.

Cornelii Nepotis Vitae Excell. Imperat. ex
Rec. V. Cl. Harlesii, 15 fr. oder 4 ggr.

Publii Ouidii Nasonis Tristium Libri V. e
Rec. Pet. Burmanni a 15 fr. oder 4 ggr.

— — Metamorphoseon Libri XV. e Rec.
Pet. Burmanni 52 $\frac{1}{2}$ fr. oder 14 ggr.

— — Epistolarum ex Ponto Libri IV. et
eiusd. Ibis, e Rec. Pet. Burmanni a 15 fr.
oder 4 ggr.

— — Faetorum Libri VI. priores qui su-
per sunt, e Rec. P. Burm. a 18 fr. od. 5 ggr.

Phaedri, Augusti Liberti, Fabularum Libri
V. et nouarum Fabularum Appendix, e
Recens. P. Burmanni, a 8 fr. oder 2 ggr.

Publii Terentii, Carthag. Afri, Comoediae
VI. e Rec. Zeunii, a 30 fr. oder 8 ggr.

Publii Virgilii Maronis Opera, e Recens.
V. Cel. Heyne.

Die übrigen Auctores classici werden nach
und nach, auf gleiche Art gedruckt, folgen.

eben
he

i III.

gni,

Re-

ggr.

ggr.

o fr.

at. ex

gr.

V. e

ggr.

Rec.

V. et

15fr.

ui fu-

ggr.

Libri

ix, e

ggr.

ediae

gr.

ecenf.

nach

olgen.

Li 763

77

VO18

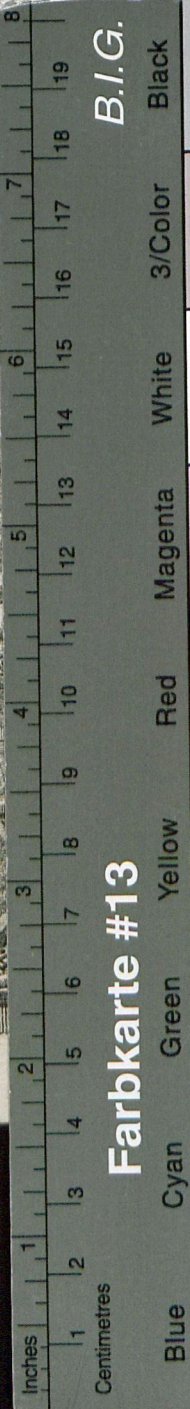
ULB Halle
008 344 981

3

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres

PH A E D R I
 A V G V S T I L I B E R T I
F A B V L A R V M
A E S O P I A R V M
 L I B R I V.
 E T
 N O V A R V M F A B V L A R V M
A P P E N D I X.
 E R E C E N S I O N E
 P E T R I B U R M A N N I.

EDITIO SECUNDA.

NORIMBERGAE
 EX OFFICINA LIBRARIA RIEGELIANA
 1 7 7 8.

